

MOTION re MEASURES TO STEP UP FOOD PRODUCTION AND TO PREVENT ANY SCARCITY IN THE STATE.

Mr. SPEAKER.—Now the Food Debate will begin.

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ. — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮೂರು ದಿವಸಗಳಿಂದ ಈ ದೇಶದ ಆಹಾರದ ಉತ್ಪನ್ನದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳನ್ನೇಕರು ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ವೆಂಸ್ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಉಪಯುಕ್ತ ವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬಾವಿಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಎಷ್ಟು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ ದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಇದರ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ತಿಳಿದಿದೆ. ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಬಲರೈಸ್ತ್ ಸ್ಕೀಂ ಎಂದು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಅದರಂತೆ ಸಾಧ್ಯ ವಾದಷ್ಟು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದರ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯೂ ಗೊತ್ತು. ಸ್ಕೇರ್ನಿಟಿ ಏರಿಯಾಗಳಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮೇಜರು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳ ಕೆಳಗೂ ಬಾವಿಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಎಂದರೆ ತುಂಗಭದ್ರಾ, ಘಟಪ್ರಭಾ, ಮಲ ಪ್ರಭಾ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಂಬಾಡಿ ಇಂತಹ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಜುಲೈ ತಿಂಗಳ ಹೊತ್ತಿಗೆ ನೀರು ತುಂಬದೇ ಹೋದಾಗ ಈ ಬಾವಿಗಳ ಆಶ್ರಯದಿಂದ ಭತ್ತದ ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪಾದನೆ ಸರ್ವರಿಯಾಗಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ನಾಟಿ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಇಳುವರಿ ಕೂಡ ಶೇಕಡ 20 ರಿಂದ 30 ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಬರಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಮಳೆ ಕೂಡ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾರ್ಚ್ 15ನೇ ತಾರೀಖಿನ ವೇಳೆಗೆ ಮಾನ್ ಸೂನ್ ಬಂದರೆ ಸರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದೆ ಈ ವರ್ಷ ಬಂದ ಹಾಗೆ ನಿಧಾನವಾದರೆ ಆಗ ಬತ್ತದ ಬೆಲೆಯು ಇಳುವರಿ ಕೂಡ ಶೇಕಡ 20 ರಿಂದ 30 ರಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳಿದ್ದರೆ ದೊಡ್ಡ ಕಟ್ಟಿಗಳಂತಹ ಕನ್ನಂ ಬಾಡಿ ಕಟ್ಟಿ ತುಂಬದೇ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 20 ರಷ್ಟು ಬೆಳೆ ಜಾಸ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಸ್ಕೇರ್ನಿಟಿ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿಂತೂ ಈ ಬಾವಿಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಹೇಳುವಂತೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ 19 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ 12-13 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗಿಂತೂ ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಕೂಲ ಸಿಕ್ಕುವ ಹಾಗೇ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಉಳಿದ 5-6 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಗಳ ಅನುಕೂಲವಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಆ ಅನುಕೂಲ ಇಡೀ ಜಿಲ್ಲೆಗಿಲ್ಲಾ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಅನುಕೂಲ ವೆರಾ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಅದರ ಪಾವನೆ ಕೂಡ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೇಜರ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಇರತಕ್ಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಸಹಾ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ನೀರಾವರಿ ಅನುಕೂಲ ಸಿಕ್ಕಬಹುದು. ಈ ದಿವಸ ಅಂಥ ದೊಡ್ಡ ತುಂಗ ಭದ್ರಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದರೂ ರಾಯಚೂರು ಮತ್ತು ಗುಲ್ಲುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕು ಗಳಿಗೆ ಅದರ ಪಾವನೆ ಸಹಾ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗಿಂತ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಬಾವಿಗಳ ಅಗತ್ಯ ಎದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾ ಯಿತು. ನಾನು ನೋಡಿರುವಂತೆ ಈ ದಿವಸ ಹೊಸಕೋಟೆ, ದೇವನಹಳ್ಳಿ, ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ಮತ್ತು ಗೋರಿಬಿದನೂರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು 5 ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ರೈತರೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಉತ್ತಮ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ 5-6 ಅಶ್ವಿಬಂದ ಪಂಪ್‌ನಿಟ್ಟನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಅವರು ಅಲ್ಲಿರಾ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮೂರು ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ದುಡಿಯುವವರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಾಬರಾಯ ರೈತ ರಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥವರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲ, ಅವರಿಗೂ ಅನುಕೂಲ. ಅವರು ಒಳ್ಳೆ ಹಣ್ಣು, ತರಕಾರಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆದು ದೇಶಕ್ಕೆ ಸರಬರಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮೂರನೇ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಮೂರನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಎರಡೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ದೇಶಾದ್ಯಂತ 12,500 ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸ ಬೇಕೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಆಶೆಯಾಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮೂರನೇ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡೂ ವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಿಡಲಾಗಿತ್ತು. ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿದ್ದ 12,500 ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸತಕ್ಕ ಕಡೆ ಈಗಾಗಲೇ 40 ಸಾವಿರ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸ ರಾಗಿದೆ. ಆ ಪೈಕಿ ಈಗಾಗಲೇ 30 ಸಾವಿರ ಬಾವಿಗಳ ಕೆಲಸ ಪೂರೈಸಿದೆ. ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಇನ್ನುಳಿದ ಬಾವಿಗಳ ಕೆಲಸವೂ ಮುಗಿಯುವುದರಲ್ಲಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಎರಡೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದ ಕಡೆ ಈಗಾಗಲೇ ಆರೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ನಾಲ್ಕನೇ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳಿಗಾಗಿ ಹನ್ನೆರಡೂವರೆ

† In cases that the speeches or remarks have not been revised by the member concerned

ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬರ್ಜು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಇದೆ. ಇನ್ನು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯ ತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಮೊಬಲಗಿನಲ್ಲಿ ಸಬ್‌ಸಿಡಿ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇನ್ನು ಉಳಿಯತಕ್ಕ 2,500 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು 10 ವರ್ಷಗಳ 10 ಕಂತಿನಲ್ಲಿ ಪಾವತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ 3 ರಷ್ಟು ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಹಾಕಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲ ಮಂಜೂರಾದ ಬಳಿಕ ಅವರು 2 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಅಂದರೆ ಅವರು ಬಾವಿಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಮುಗಿಸಿ, ಬೆಳೆಯನ್ನು ಇಡುವ ತನಕ ಸಾಲಗಳ ಕಂತನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆದು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ನಂತರ ಸಾಲದ ಕಂತನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಕೆಲವು ರೈತರು ಪೂರ್ತಿ ಹಣವನ್ನೂ ಒಂದೇ ಗಂಟಿನಲ್ಲಿ ಪಾವತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಶರತ್ತೆದಾರನು ರೈತನು ಪೂರಾ ಸಾಲವನ್ನೂ ಒಂದೇ ಗಂಟಿನಲ್ಲಿ ಪಾವತಿಸಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಆತ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ ಅದನ್ನು 10 ಕಂತುಗಳಲ್ಲೇ ತೀರಿಸ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಆ ರೈತ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದು ನನಗೆ ಒಂದು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು. ಆಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರ ಆಜ್ಞೆಗೆ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ ಆ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕಾಯಿತು. ಆ ರೈತ, ಸ್ವಾಮಿ ದೇವರು ನನಗೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿದನು, ಒಳ್ಳೆ ತರಕಾರಿಗಳನ್ನೂ, ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆದುದರಿಂದ ದುಡ್ಡು ಕೈಗೆ ಬಂದಿದೆ, ಅದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರ ಸಾಲವನ್ನು ಮೊದಲು ಕೊಟ್ಟ ಬಡೋಣಿ ಎಂತ ಬಂದೆ, ಎಂದು ಹೇಳಿ ಪೂರಾ ಹಣವನ್ನೂ ಒಂದೇ ಗಂಟಿನಲ್ಲಿ ಪಾವತಿ ಮಾಡಿದನು. ಹೀಗೆ ಬಾವಿಗಳ ಕೆಲಸ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಏನೋ ಒಂದು political pressure ಮೇಲೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ ಕೊಂಡಮಟ್ಟಿಗೆ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದ್ದರೂ ಆಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ 3 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಾವಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲೂ ಕೋರಾರ, ತಮ ಕೂರು, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ಬೆಂಗಳೂರು, ರಾಯಚೂರು ಮತ್ತು ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಇಂಥ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಹಣ ಏತಕ್ಕೂ ಸಾಲದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಲು ಬಾವಿ ತೆಗೆಸುವುದಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಪಂಪ್ ಸೆಟ್‌ನ್ನು ಹಾಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಒಂದು ಲಿಬರರೈಜ್ ಸ್ಕ್ರೀಮನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕೆ. ಪಾಟೀಲರವರು ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಅವರೂ ಕರೆತು ಮಾತನಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದ ಪ್ರಕಾರ ನಾವು ರೈತರಿಗೆ ಬಾವಿಗಳಿಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನೂ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ ಗಳನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗಾಗಲೇ 30 ಸಾವಿರ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಹಂಚಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಪ್ಪರೇಗೌಡ (ಹೊಸಕೋಟೆ).—ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ 2,500 ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ರೈತರು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ತಾವು ಈಗ ತಾನೆ ಹೇಳೋಣವಾಯಿತು. ಅದರ ತಾವು ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣ ಏತಕ್ಕೂ ಸಾಲದೆ ರೈತ ತನ್ನ ಜಮೀನನ್ನು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಈಡುಮಾಡಿ ಬಾವಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರೈಸಿ, ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ ಹಾಕಿಸಿರತಕ್ಕ ನಿದರ್ಶನಗಳು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ತಾವು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲೂ ಸತ್ಯಾಂಶವಿದೆ. 3 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಗಳಲ್ಲಿ ಬಾವಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರ ಅನುಭವ ನನಗೂ ಇದೆ. ನನ್ನದೇ ಒಂದು ಸ್ವಂತ ಬಾವಿ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. 45 ಅಡಿ ಆಳ ಹೋದಾಗ್ಯೂ ಸುಡ್ಡೆಮಣ್ಣು ಸಿಕ್ಕಿ ದಡ ನಿಲ್ಲದೆ ತಳದಿಂದಲೂ ಕಲ್ಲನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಮೊದಲು ಒಂದು ಬಾವಿಗೆ 500 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅದನ್ನು 1,000 ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ಈಗ ನಾವು ಅದನ್ನು 3 ಸಾವಿರಕ್ಕೇ ರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಇದೂ ಕೂಡ ಸಾಲದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಇದನ್ನು 5 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಾಲವನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ಹಂಚಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಇದನ್ನು ರ್ಯಾಂಡ್ ಮಾರ್‌ಗೇಜ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮೂಲಕ ಹಂಚಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಇರಾಖೆಯ ಮೂಲಕ ರ್ಯಾಂಡ್ ಮಾರ್‌ಗೇಜ್ ಬ್ಯಾಂಕಿ ನಿಂದ ಹಂಚಿಸಲಾಗುವುದು. ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲ ಇದೆ. ನಾವು ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ 2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅವರ ಮೂಲಕ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಪಟ್ಟು ಅದು ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ 2 ಕೋಟಿ ಸಾಲ ಸಿಕ್ಕತಕ್ಕ ಕಡೆ 6-7 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಲ ಸಿಕ್ಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುವುದರಿಂದ ಈ ವಿವರವನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಅಂಥ ತೊಂದರೆಗಳಿವೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಬದಲಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಬೈರೇ ಗೌಡ.— ಸರ್ಕಾರದವರು 3 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬಡ್ಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದು ರೈತನ ಕೈ ಸೇರುವಾಗ 6 ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ಗಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.— ರೈತನ ಮೇಲೆ ಬೀಳತಕ್ಕದ್ದು 3 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಉಳಿದುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ನಾನಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅಷ್ಟನ್ನು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೂ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರೇನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.— ರ್ಯಾಂಡ್‌ಮಾರ್ಕ್‌ಗೇಜ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲವಿದೆ.

ಇನ್ನು ನನಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಡೈರಿ ಫಾರಂ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಡೈರಿ ಫಾರಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ, ಅದು ಈಗಾಗಲೇ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಸಹಾ ಆ ಆರೇ ಕಾರೋನಿಯ ಮಾಡರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಣ್ಣ ಕಾರೋನಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ನೈರ್ಮಲ್ಯವೂ ಸಹಾ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲ ಹಸುಗಳನ್ನೂ ಒಂದು ಕಡೆ ಯರ್ರೇ ಕಟ್ಟಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಹುಲ್ಲು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಸಾಕತಕ್ಕ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಆನಕರ್ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ 3 ಸಾವಿರ ಹಸುಗಳನ್ನು ಸಾಕತಕ್ಕ ಒಂದು ಕಾರೋನಿಯನ್ನು ಬೊಮ್ಮಂಡನ ಹಳ್ಳಿ ಬಳಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇವೆ. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಅದು ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ಖರ್ಚಾಗಬಹುದು. ಫೆಬ್ರವರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದರು, ಅವರು ಆಗ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಂದ ಇದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿಸಿದವು ಅಷ್ಟೇ ಹೊರತು ಮಿಲ್ಕಿ ಸ್ಕೀಂನ್ನು ಯಾರೂ ಬೇಸಗೆಯಲ್ಲಿ ಶುರು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗ ಮಾಡಿದರೆ ಹಾಲು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರು ಮಿಲ್ಕಿ ಸ್ಕೀಂ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿದೆ, ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ನುಮಾರು 20-22 ಸಾವಿರ ಪೌಂಡ್ ಹಾಲನ್ನು ಹಂಚುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಆರು ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಎಕ್ಸ್‌ಲೋರಿಯಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ಬೊರಿಂಗ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ಕಣ್ವಾಸ್ಪತ್ರೆ, ಯಲ್ಲರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ರೋಗಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಹಾಲನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಎರಡನೆಯ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವನ್ನು ಎಚ್. ಎಂ. ಟಿ., ಬಿ. ಇ. ಎಲ್., ಐ. ಟಿ. ಐ., ರೆಂಕೋ ಮುಂತಾದ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಅವರಿಗೆ ಹಾಲನ್ನು ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅವರಿಗೇಕೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳಬಹುದು, ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲೊರಕುವ ಹಸುವಿನ ಹಾಲು ಬೆಂಗಳೂರಿನವರಿಗೇ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಆ ಹಾರರಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲರತಕ್ಕ ಹಾಲು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಜನರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಲಿ ಎಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಅಕ್ಟೋಬರ್‌ನಿಂದ ಶುರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. 11 ಡಿಪೋಗಳು ಇವೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು-ಐದು ವರ್ಷ ಆಗುತ್ತದೆ, ಮೂರು ಲಕ್ಷ ಪೌಂಡ್ ಮೂರು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಹುದು, ನಾಲ್ಕು, ಐದನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಐದು ಲಕ್ಷ ಪೌಂಡ್ ಹಂಚಬಹುದು. ಈಗಿನ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಐದು ಲಕ್ಷ ಪೌಂಡು. ಇನ್ನು ಎರಡು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಕೂಡ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಪೂರ್ತಿ ಹಾಲಿನ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದೆರಡು ಸ್ಕೀಂಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಯೋಜನೆ ಈ ಒಂದು ರೂಪ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ ಐದು ವರ್ಷ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವೂ ಕೂಡ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಬೆಂಗಳೂರು, ತುಮಕೂರು ಮಂಡ್ಯದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಸೆರೆಕ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಮಿಲ್ಕಿ ಫೆಡ್‌ಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿದ್ದೇವೆ, 100 ಲಕ್ಷ ಫಿಫ್‌ಯರ್ ಇಂಪ್ರೂವೆಮೆಂಟ್ ಸೆಂಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮೂರು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಕ್ರಾಸ್ ಬ್ರೆಡ್ ಹಸುಗಳು ತಯಾರಾಗುತ್ತವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಇನ್‌ಜಕ್ಷನ್ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಆರು-ಏಳು ಸಾವಿರ ಕರುಗಳು ಹುಟ್ಟಿವೆ. ಬರುವ ಮೂರು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಕ್ರಾಸ್ ಬ್ರೆಡ್ ಹಸುಗಳು ಮೂರು ಮೂರೂವರೆ ಜಿರೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಿಲ್ಕಿ ಫೆಡ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುತ್ತವೆ. ಅಷ್ಟರವರೆಗೂ ನಷ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಐದು ವರ್ಷ ಮುಟ್ಟುವುದರೊಳಗೆ ಐದು ಲಕ್ಷ ಪೌಂಡ್ ಮುಟ್ಟುತ್ತೇವೆ. ಆಗ ರಾಜ್ಯ ಬರುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಾವು ಪ್ರತಿ ಅಭಿವೇಶನದಲ್ಲೂ ಕೇಳುವುದು ಬಂದೇ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಿಲೇನೂ ನನ್ನನ್ನು ಬೈಯಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ದೆಹಲಿ, ಬೆಂಗಳೂರು, ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಹೀಗೆಯೇ ಆಗಿದೆ. ಶಾಶ್ವತವಾದಂತಹ ಒಂದು ಸ್ಕೀಂ ಹಾಕಿ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಹಸು ತಯಾರಾದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಹೆಣ್ಣು ಕರು ಇರುತ್ತವೆ, ಅದರ ಪೈಕಿ 25-30 ಸಾವಿರ ಕರುಗಳು ಬದುಕುತ್ತವೆ. ಅಂತೂ

ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಸ್ ಬ್ರೀಡ್ ಹಸುಗಳು ಬೆಳೆಯ ಬೇಕಾದರೆ ಒಂಭತ್ತು-ಹತ್ತು ವರ್ಷ ಬೇಕಾಯಿತು, ಇಲ್ಲಿ 40 ಸಾವಿರ ಹಸುಗಳು ಇವೆ, ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಹೋದ ವರ್ಷ ಅನೇಕ ಹಸುಗಳು ಸತ್ತ ಹೋದವು ಎಂಬುದನ್ನು ಯಾರೂ ಮರೆಯಬಾರದು. ಬೆಂಗಳೂರು ಪುರೈ ಸ್ಕೀಂ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ, ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಒಂದು ಸ್ಕೀಮನ್ನು ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲೂ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಕ್ರಾಸ್ ಬ್ರೀಡ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಫಾರವಾಡ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲೂ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇವೆ, ಫೌಂಡೇಷನ್ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಗುಲ್ಬರ್ಗಾದಲ್ಲೂ ಒಂದು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಭದ್ರಾವತಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಮಧ್ಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ 50 ಎಕರೆ ಸೆರೆಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಮೆಷಿನರಿ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಕಟ್ಟಡ ಶುರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಲು ಒಂದು ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪನವರು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ ಮಳೆ ಬಿಸಿಬಹುದೇ ಹೊರತು ಹಾಲು ಬಯಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರು ಪುರೈ ಸ್ಕೀಂ ತಯಾರಾಗಿದೆ. ಐದು ವರ್ಷ ಮುಗಿಯುವುದರೊಳಗೆ ಮಧ್ಯ ನಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಲೇ ಬೇಕು, ಆ ನಂತರ ನಾನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ ಮೂರು ಮೂರೂವರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳವರು ಬದುಕುತ್ತಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ನನಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಹಾಲನ್ನು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುತ್ತಾರೆಯೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಇದಕ್ಕೆ ಅವರ ಸಹಕಾರ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ರಾರ್‌ಹಾಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಕೀಮನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಶಿವಪ್ಪನವರು ಆ ಬೀಜಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿ ನೋಡಬಹುದು. ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ 450 ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ಇದೆ. 200 ಜನ ನನ್ನ ಮನೆಯ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ತಿಳಿಸಿದರು, ಮಂಡ್ಯದ ಕೆರೆ ಬ್ರೀಡ್ ಆಗಿದೆ. 450 ಎಕರೆ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಭೂಮಿ ಅಲ್ಲಿ ಇದೆ, ನೀರಿನ ಅಭಾವ ಇಲ್ಲ. ರೈತರು ಈಗ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಮತ್ತು ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆಯುವ ಅಂಗವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿ ಏಳು-ಎಂಟು ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸಿ ಒಂದೊಂದು ಎಕರೆ ಪ್ರಾಟ್ ಮಾಡಿ 450 ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಅವರ ಮಂಡ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೂ ಕೂಡ ಅದು ದೊರೆಯುವ ಅವಕಾಶವಿದೆ, ರೈತರಿಗೂ ಖುಷಿ ಸಾಗುತ್ತದೆ, ನಮಗೂ ಹೆಚ್ಚು ತರಕಾರಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಮಂಡ್ಯದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಿ ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—What about Piggery and Poultry ?

Sri M. V. KRISHNAPPA.—Piggery and Poultry were not dealt with by any body.

Mr. SPEAKER.—It is unnecessary to be mentioned. He must know everything, and must have dealt with it.

I wish to inform the House that on this particular Resolution, 9 members participated on the first day, 30 members on the second day and 28 members on the third day and in all 67 members have participated. This is the first time that so many members participated in a Debate of this kind.

9-30 A.M.

† Sri B. D. JATTI (Minister for Food).—Mr. Speaker, Sir, most of the Hon'ble Members have made very valuable suggestions for growing more food in our State and actually some of the Hon'ble Members have prepared schemes to be implemented by the Government and those schemes will have to be examined by the Agricultural Department and I am sure that some of the very useful schemes suggested by the

(SRI B. D. JATTI)

Members will be implemented and those schemes will be very useful. One among such schemes suggested by the Hon'ble Members is from Hon'ble Member Sri Ghorpade. He himself has tried it in his own taluk and he has given the details regarding the scheme. His scheme is that we should select 100 or 200 best farmers who have got wells in each block and with the help of the Block Development Officer we should supply necessary needs of the farmers who have got well-irrigation facilities. His suggestion is that we should give to such farmers best seeds, fertilisers, insecticides and financial assistance. It may not be more than Rs. 250 and there should be an agreement between such a farmer and the Agricultural Department that the farmer who grows more foodgrains, particularly, hybrid jawar and hybrid maize should give to the Government equal to the price of Rs. 250 in the form of foodgrains. If this scheme is adopted in the whole State, there are not less than 200 blocks and if in each block 150 to 200 farmers are selected, I am sure our difficulty in regard to food will be solved. Similarly, many more suggestions have been made by other members. I am not going to touch all those in detail because it will take time to explain them in detail.

Regarding food policy, I will touch the salient features of the food policy of the State for the year 1965-66. One is that the Government should build up buffer stocks by procuring paddy, jawar, wheat and maize on acreage basis. Last time we had given an option to the farmer that he should pay levy either on acreage basis or at mill point if he goes to mill where we were collecting 50 per cent of the total paddy which he brought for hulling or milling in the mill. This time, we have removed that option and we are collecting at every chavadi in each village the levy from the farmer. Pahani has been written by the officials concerned and according to that pahani, we will collect food crops from the farmers; once the farmer pays his levy at the chavadi, he need not go to any other place; he will get his payment there and he will get the exemption certificate at the chavadi itself and he need not go to the Amildar for submitting returns and getting exemption certificate. Once he pays levy at the chavadi, there is no other difficulty for the farmer and whatever quantity of foodgrains he wants to sell either at the village or at the taluk or in the entire State and not outside the State, he is free to move his foodstuffs and also sell his foodgrains. It has been made very easy and simple for the farmer.

Then the second point is there should be no restriction on inter-district movement of foodgrains. Last year, we had put restrictions for foodgrains to be moved from one surplus district to another deficit district. The result of it was in the deficit district the price went up very high and in the surplus districts, the prices came down. So, after experience it was decided by the Government that this restriction should be removed. The effect of it now is that surplus foodstuffs which were to be found in a surplus district is flowing freely in the entire State and by that prices are stabilising, just as water seeks its own level, the rates

also will seek their own level. This has also helped the purchasers of the foodgrains. At that time there was a psychological effect on the minds of merchants, on the minds of the farmer and also on the minds of the consumers that they should try to hoard as much as possible because they may get any price in the future. So, they were trying to keep back. When this restriction was removed, at that time people who wanted to make money went to any market in the entire State and sold their commodity. By that, what has happened is today even if we have not got sufficient rains in the State—we hope to get sufficient rains early—we are surprised to see different varieties of rice, jawar or wheat or any foodstuffs in the open market; the prices may be a little bit high, but all the foodstuffs are available in the local market. That is one good result. So, we want to continue the same policy now.

The third is that there should be no statutory maximum prices in respect of any of the foodgrains in so far as open market operations are concerned. Last year, the Government fixed maximum prices for foodgrains. By doing so, many of the merchants and many of the big farmers thought that it was not possible for them to sell at the price which was fixed by the Government. Either they have no stock to sell or they do not sell at the price which was fixed by the Government. They sold it at a higher price than the price fixed by the Government. On record, they wanted to show they sold at the prices fixed by the Government the maximum price. So, it did not in practice work well. The Government after having some experience thought that there was no use in keeping artificially a maximum price, and so removed it. The net result is, all the persons interested in earning more money, do not want to keep back grains from the open market or come to any market in the State and try to make money as much as possible. When this tendency is created, naturally all people are interested in making more money and they go out to the open market and try to compete with each other. Merchants who have got better financial assistance will also try to keep the grains for a longer time, but those who have got money either from the Bank or from money lenders cannot wait for long and they will have to pay heavy rate of interest. So, there will be a sort of competition among merchants themselves. So the rates are slowly coming down and I hope the rates will stabilise themselves within a very short period.

The fourth point is that informal rationing should be continued in larger towns, cities and in areas in which there is a concentration of labour population. This was the policy which was adopted and this has to be continued in future also, but immediately after the harvest in the rural areas wherever the Government has introduced this informal rationing, we will have to stop for about a period of three months because at that time foodstuffs will be flowing freely in those areas and whenever there is difficulty, then Government will think of introducing this informal rationing in such places. This is the policy which has to be continued in future because where labourers are in good number and where they are concentrated there, we will have to keep something

(SRI B. D. JATTI)

for their use. For that purpose informal rationing will have to be continued and that will be continued.

Then the fifth point is, Sir, the Government of India have suggested introduction of statutory rationing in Bangalore and other places. This is really a very important policy matter which will have to be considered by the State Government before it takes a decision to introduce it either in Bangalore or in any other place. When we say we are going to introduce statutory rationing in, say for example, Bangalore, then it pre-supposes the elimination of private trade in Bangalore City and if there is complete elimination of private trade in Bangalore City and if by chance the Government has not got sufficient food stocks at their disposal to distribute to the consumers, even if there is delay by one day, there may be great crisis in the City. At that time if we ask the consumer to go to a private man, then he cannot bring it all of a sudden in a day or two. That difficulty will have to be considered by the Government before actually they introduce statutory rationing either in Bangalore or in any other place. For that our Hon'ble Chief Minister is in correspondence with the Government of India and he has also personally talked to the authorities concerned that if we are to introduce statutory rationing in Bangalore or in any other place, we must be assured of the food stocks at least for 5 to 6 months and then only it is possible and we have courage to introduce rationing. Without sufficient stock on hand, if we introduce statutory rationing, I am afraid it will be difficult. If we feel there may be a bad situation in the State, we will have to take drastic steps for maintaining law and order.

We will have to be very careful and cautious before we can think of deciding to introduce statutory rationing.

These are the fundamental five points or policy matters which Government has decided and I wanted to bring to the notice of this House.

Now I will try to refer to some of the points which are very important and which were made by some of the Hon'ble Members while they were speaking in this House.

The Hon'ble Member, Sri S. Sivappa suggested that the middlemen should be removed. The scheme of procurement and distribution of foodgrains necessarily contemplates the existence of middlemen since the operation involves foodgrains passing through five stages;

- (1) purchase from the producer;
- (2) transport to the storage point;
- (3) storage till it is required for distribution, in the case of paddy for processing and distribution;
- (4) transport from the wholesale points to the retail point and distribution;
- (5) transport to the wholesale point from processing.

These five points are necessary and it is not possible for us to eliminate all these things and similarly we cannot eliminate the middlemen, because the scheme itself is like that. So, the suggestion of the Hon'ble Member cannot be accepted even if it sounds well.

Sri S. SIVAPPA (Sravanabelgola).—It can be reduced.

Sri B. D. JATTI.—Yes, That is a good suggestion and we are trying to reduce the commission; that is being worked out and we will try to reduce to the extent possible. We are also interested in seeing that the consumer prices will be kept as low as possible. That is the intention of Government.

The Hon'ble Member, Sri V. S. Patil has suggested two points—one, blackmarketing in foodgrains should be prevented; and two, incentive prices should be given to those who produce foodgrains. As far as black-market is concerned, it is a matter of opinion. When the maximum prices are not there and open market operations are being carried on, I do not know what is to be said for this. Open market rate, if some Hon'ble Members choose to call it as blackmarket, I cannot prevent them. But it is not blackmarket rate. We have fixed two prices—one is support price to the farmers and another is, levy-prices or the purchase price. The support price is worked out by agricultural experts and they have given these rates to the farmers in the entire country. According to the support price, we pre-suppose that the farmer should not get less than the price that has been fixed as support price. The idea is, whatever the farmer spent for producing a bag of paddy or bag of rice or bag of wheat, or jawar, he should not get less than that. That is the idea of introducing this support-price, and these support prices have been already notified by the Government. I do not think it is necessary for me to go through all the details.

Sri N. O. SAMAJI (Belgaum II).—Have you consulted the interests concerned in fixing that price?

Sri B. D. JATTI.—Yes, Sir. All the information that is possible has been taken from the farmers by the experts and they have worked out the rates which have been already announced. These rates have been notified in the official gazette. I do not think it is necessary for me to give all these things.

Then the minimum price for 1965-66, as far as paddy is concerned, there are 177 varieties of paddy grown in our State. All these varieties have been grouped under four categories :

	Price
1. Fine, which includes 38 varieties	Rs. 42.50
2. Mid-fine which includes 20 varieties—the support-price	Rs. 39.50
3. Medium which includes 63 varieties	Rs. 36.50
4. Coarse which includes 56 varieties	Rs. 35.50

These are the minimum prices or support prices.

Similarly the purchase prices have been announced in the official gazette.

Sri C. J. MUCKANNAPPA (Sira).—The varieties included in each category are not available.

Sri B. D. JATTI.—Details are there. I will keep it on the Table.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Why not copies be made available?

Sri B. D. JATTI.—I will circulate copies to Hon'ble Members, Sir.

Similarly, the purchase prices have been also announced and they have been notified in the gazette.

Bajra	...	Rs. 53
Jawar	...	Rs. 48 (red)
		Rs. 50 (yellow)
		Rs. 52 (white)
Local wheat	...	Rs. 55 (red)
		Rs. 60 (white)
Maize	...	Rs. 47
Ragi	...	Rs. 50
Price of four varieties of paddy :		
(i) Fine	...	Rs. 45
(ii) Mid-fine	...	Rs. 42
(iii) Medium	...	Rs. 39
(iv) Course	...	Rs. 38

These are the two prices which we have announced. There is no other price except the support price and the purchase-price. It is clear and there is not going to be any confusion regarding the prices. The present price structure is a compromise between the high price to the agriculturist and low price to the consumer without the State incurring any loss in the transaction. This has been worked out as a business proposal. Government is not going to incur any loss for running the Food Department.

The Hon'ble Member, Sri Gopala Gowda complained that 19 lorries of rice which were purchased and brought from Madras to Bangalore as per food allotments, were sold away and he suggested that this should be investigated. The Joint Director was sent immediately and he has investigated into the matter. The complaint of the Hon'ble Member is that the price that was fixed per load was low whereas the society is charged much more than that. From the information that has been made available, the complaint seems to be genuine and we have not yet completed the investigation. The moment investigation is complete, I will inform the result. There seems to be something fishy about it.

Srimathi B. L. Subbamma said that co-operative societies which are indulging in blackmarketing in foodgrains should be punished. Government does not make any distinction between the individual merchant and the co-operative societies. If anybody indulges in blackmarketing, whether it is a society or individual, without any difference, we will have to take action and cases booked. It has been possible for us to find out from various sources how many such cases have been booked. A number of cases have been investigated and a number of persons also have been convicted. I will be giving those figures shortly, Sir.

The Hon'ble Member Sri Kadidal Manjappa suggested that consequent on the failure of rains in malnad area, the levy on the acreage basis may be relaxed to some extent. It is very difficult to relax. If there are no rains, and if there are no crops, the question of levy does not arise at all. If they grow then the quantity of levy which we are now getting is so small that it is not going to affect. But still we like to consider it if there are any difficulties.

Some Hon'ble Members suggested that the wastage of foodgrains should be avoided. There is one interesting information which I have got from the Mysore Food Technological Research Institute. I myself had discussion with the experts and ultimately after that discussion, the Government of Mysore has agreed to enter into a contract with the Mysore Food Technological Research Institute to fumigate our bags to keep our foodgrains safe without being spoiled by insects. They are going to charge 5 np. per bag for this service. They have decided to take up these operations in all the warehouses and godowns in the State and also in the rural areas. The only suggestion is that we should send about 6 to 8 B.Sc. agricultural graduates for training for about a month or two. They will train them and guide them in the method of using the medicine on insects. They feel that it is possible to preserve hybrid maize and jawar for nine months. This is an assurance which has been given. They have made research on these two items and the results are 100 per cent correct according to them. I am giving this information only depending on the information supplied to us by the Research Institute. Scientists have estimated that the rodent population in India as 48 hundred millions on the basis of certain data which they have calculated. That means 480 crores. They have, however, stated that this estimate may be on the high side. They are firmly of the view that the rodent population should be half of this. That means 240 crores. They have also calculated that six rodents consume the food of one man. Even assuming that rodents consume partly the food of human beings and partly other kinds of food, these are responsible for the loss of 30 per cent of the food produced in the country. The scientists have likewise estimated that due to insecticides 15 per cent of the total production is lost and another 7 per cent is lost in handling, storage, etc. It could thus be seen that according to the estimate made, about half of what we grow is lost in India. India now produces 88.4 million tons and if half of it is lost, this loss is colossal. So they have suggested that it is possible for us to save this wastage. We are very much interested in their proposals and interested in entering into agreement with them.

Sri S. M. KRISHNA.—If this scheme were to be successful, would the Government make this available to the ryots also. After all, they also store.

Sri B. D. JATTI.—Exactly. They have got two types of schemes, one for the urban areas, where we have godowns, and one for rural areas, where people adopt the traditional methods of storing. They have decided to start one pilot project in Mandya District in the rural area.

(SRI B. D. JATTI)

If they succeed they want to extend it to all the villages in the State. The scheme also is not very costly. We must grow more and whatever we grow we must save.

Regarding storage capacity—I do not want to take much time. But I will give the figures. So far as modern storage is concerned, the Central Warehousing Corporation has already got godowns of a capacity of 18,802 tonnes. The State Warehousing Corporation has godowns of the capacity of 44,213 tonnes. The Food Corporation of India has got godowns to the capacity of 25,000 tonnes. The State Government have departmental storage godowns of the capacity of 43,451 tonnes. The Food Corporation of India has now sanctioned the construction of godowns of storage capacity of 84,000 tonnes at a total cost of Rs. 1.04 crores. The schemes have been finalised, the plans and estimates are ready and construction work will be started in a week.

Here is a statement showing the number of foodgrain dealers convicted and the number of cases pending before the Courts under the Defence of India Rules from April 1965. Total number of convictions 107. Total number of cases pending 103. Within the last week, it has been possible for us to get hold of a good number of people. I have received reports. But I have not been able to collect all those figures. Today if it is possible—during the course of the session—I will try to get all the figures and supply to the members. I do not want to mention the names of the persons. In most of the cases, the provision is like this. The Deputy Commissioner can either cancel the licence or confiscate the foodstuffs which the licensee has got. He can forfeit or he can confiscate or do both. Either, or, that is the rule. In some cases, if the cases are bad, he has forfeited the security deposit and also cancelled the licence. If the matters are technical, he has done either of the two.

Sri S. M. KRISHNA.—Mere forfeiture of deposit would not go a long way specially in the case of the big offenders. Is it possible for the Government to have a much more rigid attitude towards these offending merchants and co-operative societies?

Sri B. D. JATTI.—I do accept the principle. In some of the cases, what the Deputy Commissioner has done, he has confiscated the entire quantity of foodgrains after the case is disposed of. That is the biggest punishment for the offending merchant who has hoarded foodstuffs. It hits him hard. Forfeiture of the security deposit of Rs. 300 for a wholesaler or Rs. 100 for a retailer is not much.

Sri KASHIMATH SIDDIAH.—Out of the 107 cases disposed of, how many are co-operative societies?

Sri B. D. JATTI.—I have not got the figures. But I may say that very few co-operative societies are involved in this. There are some of course.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Can we have an idea of the quantity of foodstuffs seized by the Police?

Sri B. D. JATTI.—The total quantity of foodgrains seized—it is very big. I will collect and give the figures to the Hon'ble Members. For the information of the House, I may say that that has been of great use particularly during this fortnight.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ (ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ).—ರಾರಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಗಳಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಬಂದರೆ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಮಾಡಿರುವ ಅವರ ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಪುನಃ ಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೀರಾ ?

Sri B. D. JATTI.—Yes, Sir. Hon'ble Member, Sri B. J. Linge Gowda stated that co-operative societies in his area are charging higher rates. I have already dealt with that. Recently, it has been possible for the Government to detect some new type of cases. One of the cases is where gram was given to a particular co-operative society for being converted into gram dhall and then to be supplied to retail shopkeepers for sale to the consumers for their festivals. But that was not done. The gram that was given to some person for converting to gram dhall, instead of being converting, was sold a portion of the stock—and the remaining was kept in stock. He has purchased gram in the open market and supplied to the co-operative society. If I were to mention the rate, you will be astounded. He has purchased gram in the open market at Rs. 1.7 per quintal and supplied to the wholesalers. More and more such cases are being detected. But it is very difficult to bring into the court of law and become successful in such cases. But we will do our best to see that such cases are detected and such things do not recur, whether it be co-operative societies or merchants' associations or individuals. I do not wish to take much time of the House. Whatever references were made, I have been able to answer and if any more information is required, I am prepared to reply to questions.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮೀ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ್ದು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರೂ ದೀರ್ಘವಾಗಿ, ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸತಕ್ಕ ವಿಚಾರ. ಅವರು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತಂದು ನಮಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲರೂ ಒಹಳ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಟೀಕೆಯ ತೀವ್ರತೆ ಕಡಮೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿದ್ದು ವಿವೇಕಯುತವಾದ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಉಪಕಾರಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಬೆಳೆಯಲಿ ಎಂದು ಅವರಲ್ಲಿ ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ವಿಚಾರ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಸಮಯ ಅತ್ಯಂತ ಅವೋಘವಾದುದು. ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಸಜ್ಜಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದ, ಅವಾರ್ಯವಾದ ವಿಷಯ. ಅದುದರಿಂದಲೇ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರೂ ಯೋಗ್ಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಶಿಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಪೂರೈಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಶತ್ರುಗಳ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ಯುದ್ಧ ವಿರಾಮಕ್ಕೆ ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೂ, ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಪ್ರತಿದಿವಸವೂ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಆನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನಾನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ನಾನಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಜನ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕ. ವಿಶ್ವರಾಷ್ಟ್ರ ಸಂಸ್ಥೆ ಜನಿದೆ ಅದರಿಂದ ಸಜ್ಜು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ದಾಗಿ ನನಗನ್ನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಬಹುತೇ ವಿಚಾರ ಪೂರ್ಣ ಯೋಜನೆ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಅನುಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲರೂ ತಮತಮಗಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಎಲ್ಲರಿಗಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುವ ಮನೋಭಾವದ ಅಭಾವ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಂಡುಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದರಿಂದ ವಿಶ್ವರಾಷ್ಟ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ)

ಇಷ್ಟಾಗ ಅವರೇ ಯುದ್ಧವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಕೈಹಾಕಿದ್ದರೂ ಅವರ ಬುದ್ಧಿವಾದದ ಮೇರೆ, ಅವರ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಮೇರೆ ನಾವು ಯುದ್ಧವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದರೂ ನಮ್ಮ ಶತ್ರುಗಳು ಅದಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಶತ್ರುಗಳು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಆಕ್ರಮಣ ಸರಿಯಲ್ಲ, ಅವರದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಯು. ಎಸ್. ಒ. ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಜನರಲ್ ಹಾಗೂ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಇನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಜಾಗೃತರಾಗಿರಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಯುದ್ಧ ನಿಂತಿದೆ ಎಂದು ಇನ್ನೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಾದರೂ ಯುದ್ಧ ಮುಂದುವರಿಯಬಹುದು. ಆದನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ನಾವು ಸುಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧವಿರಬೇಕು. ಇದು ಒಂದು ವರ್ಷ ನಡೆಯ ಬಹುದು, ಇಲ್ಲವೇ ವರ್ಷಾಂತರ ನಡೆಯಬಹುದು. ಗಂಭೀರವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹೊದಿಕೊಂಡು ವರ್ತಿಸತಕ್ಕದ್ದು ನ್ಯಾಯವಾದುದಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಅನಿವಾರ್ಯ.

10-00 A. M.

ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರೋತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೂಡಿ ಹಾಕುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾವು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗಮನದಲ್ಲಿರಬೇಕು. ವರ್ಷಾನು ಗಟ್ಟಲೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದಿರುವುದು ಯುಕ್ತವಾದುದು. ಈ ದಿವಸ ನಮಗೆ ಆಹಾರ ಅಥವಾ ಇದೆಯೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಧಾರಣೆವಾಸಿಗಳು ಏರಿತಕ್ಕದ್ದು ನಿಜ. ಬದಜನಿಗೆ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳು ಇವೆಯೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಆ ಅಥವಾ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇರುವುದೂ ಸಹ ನಿಜ. ಆದರೆ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ನಡೆಸುವವರಲ್ಲಿ ನೀತಿಯ ಅಥವಾ ಇದೆ, ರಾಜಕೋರತನ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ. ಅದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದನ್ನು ಹತ್ತೋಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಹತ್ತೋಳಿಸುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತನಾಗಿಲ್ಲವೆನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಈಗ ಒಪ್ಪಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈಗಿನ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಆಹಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುವುದು, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ರೈತನಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬನಾದಿಗಳಾಗಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರವನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯುವ ಪ್ರದೇಶ ಮಿತಿ ಮೀರಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ಮಿತಿಯಿಲ್ಲದಂತೆ ಅನಿವಾರ್ಯ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ನೋಡಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ಇರಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಇಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಆರೋಪನೆ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರ. ಯಾವುದೇ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯ ಒಂದು ಭಾಗ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಆ ದೇಶದ ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಸಾಂಪತ್ತಿಕ ಜೀವನ ದಲ್ಲಿ ಉನ್ನತಿ ಆಗರಾರದ ಎಂಬುದಾಗಿ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಹೇಳುವ ಮಾತು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿ ದರೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ಇದ್ದರೂ ಸಾಲದು ಎಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಗಿದೆ. ಶೇಕಡ 35ಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ 25 ಇರಬಹುದು, ಅಷ್ಟೇ ಜಾಸ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ಬಾಕಿ ರಾಜ್ಯಗಳ ಗಿಂತಲೂ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಒಕ್ಕಲುತನಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯ ಜಮೀನೂ ಕೂಡ ಈಗ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇನ್ನು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆ ಕಟ್ಟಬೇಕು, ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹತ್ತಾರು ಹಳ್ಳಿಗಳು ಮುಳುಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಸಹಸ್ರಾರು ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಜಮೀನುಗಳೂ ಸಹ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರೈತನು ಬೆಳೆಯುವ ಜಮೀನು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯೂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ, ಜನಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗರಾರದು. ಅದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಯೋಜನೆ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತೋಳಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಅದು ಆಗದೇ ಹೋದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ಒಂದೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಸುಮಾರು 10 ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಜಮೀನು ಗ್ರಾಮ ಬಡಾವಣೆಗೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ 25 ಸಾವಿರ ಹಳ್ಳಿಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಸುಮಾರು ಎರಡೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಜಾಗ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಬಡಾವಣೆಗೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕ ಜಾಗವನ್ನೂ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜಮೀನು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎನಾ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವ ಮಾತು ಬಹಳ ತಪ್ಪು. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ, ಎಲ್ಲ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರಾಮಾಣ

ಹೋದರೂ, ಜಮೀನು ಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೇಳುವ ಜನ ವಿಶೇಷವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಜನರಿಗೆ ಜಮೀನಿನ ದಾಹ ಅಷ್ಟಿಷ್ಟಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಮಿತಿ ಇಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇಷ್ಟೇ ಜಮೀನು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಇರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಆರೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಕೆಲವು ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಮಾಡತಕ್ಕವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟು ಜಮೀನು ರೆವೆನ್ಯೂ ಇರಾಖೆಗೆ ಇರಬೇಕು ಎಷ್ಟು ಜಮೀನು ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಕೇರಬೇಕು ಎಷ್ಟು ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಜಿಲ್ಲೆಗಳೆಂದೂ ಪರದಿ ಬಂದು, ಇಷ್ಟು ಜಮೀನನ್ನು ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ವರ್ಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತೆ ಇಷ್ಟು ಜಮೀನು ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದೆಯೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಎರಡು ರೈತರಿಗೂ ಜಮೀನು ಸಿಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವ ಮಾತನ್ನು ಮರೆಯಬೇಕು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಕೇಳುವವರಿಗಿಲ್ಲ. ಜಮೀನು ಇಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಮಾನ್ಯ ನಡವಳಿಕೆ ಜಮೀನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಜಮೀನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಬೇರೆ ಜೀವನೋಪಾಯ ಹೂಡಬೇಕು. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಯಾರಿಗೂ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುವ ಜಮೀನು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎನಿಸಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಯಾವಾಗಲೂ ಜಮೀನು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಕೆಗೆದು ಅದನ್ನು ವಿಸರ್ಜಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಾಕಿಯಿರುವುದನ್ನು ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತಿಗೋಸ್ಕರ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇಷ್ಟೇ ಜಮೀನಿಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೇಯುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಯಾರೂ ನಿರಾಶೆಯಾಗಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೇಯಲಿಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಸಹ ನಿರಾಶೆಯಾಗಲಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯೆಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬೇರೆ ಬಂದಿದೆ. ಈಗ ಯುದ್ಧದ ದೆಸೆಯಿಂದ ನಮಗೆ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಧಾನ್ಯಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶದಿಂದ ಗೋಧಿ ನಮಗೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಕೆಲವುಸಾರಿ ಪಾಕಿಸ್ತಾನದಿಂದಲೂ ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಹಿಂದೆ ಕೈರಾಪುರವು ಜನ ತಿಂದು ಉಳಿಸುವಷ್ಟು ಅವಕಾಶವಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಪಾಕಿಸ್ತಾನದವರು

SRI M. V. KRISHNAPPA.—We too had given to Pakistan.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಾವು ಕೊಡುವಷ್ಟು ಬೇರೆಯವರು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸಹಾ ಧಾರಾಳ ಇತರಿಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಕೊರತೆ ಎಲ್ಲ ಇತ್ತೋ ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಳೆಯಬೇಡಿ ಇದ್ದು ಪರಿಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಆಹಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳ ಕಾರಣ ಜನರಲ್ಲಿ ಏನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದರೆ, ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಬೇಗನೆ ತೆಗೆದುಬೇಕು ಎಂಬುದು. ಇದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೆಂದು ಇವತ್ತು ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಆಹಾರ. ಅದನ್ನು ಪೂರೈಸಿ ಬಾಕಿಯದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೂ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತು ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ, ಆದರೂ ಕೂಡ ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ಆಹಾರೋತ್ಪಾದನೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತು ಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಯೇನೋ ಮಿತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ, ಇದೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ಇಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆಂದು ಆರೋಚನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ಎಷ್ಟು ಅಧೀತು ಎಂಬುದನ್ನೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಪರದೇಶದಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಗೋಧಿ ನಮಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದೆ. ಇವೊತ್ತು ಹಿಂದೂಸ್ತಾನಕ್ಕೆ ಗೋಧಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಪರಿಣಾಮ ಏನಾದೀತು, ಅಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಆಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ರೆಕ್ಕೆ ಪಾಕ ತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಶತ್ರುಗಳು ಯಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದ್ದರೂ, ಈಗ ಪದ್ಧತಿ ಶತ್ರುಗಳು ಯಾರು ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೂಸ್ತಾನಕ್ಕೆ ಯಾರು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಆರೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟ. ಇಂಥಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನು ನಾವು ಆವಲಂಬಿಸಬೇಕೇ ಹೊರತು ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಅವಲಂಬಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಬೇರೆಯವರ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಬೇರೆ ದೇಶದವರು ನಮಗೆ ಏನು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಉಪಕೃತರಾಗಿದ್ದೇವೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ)

ಅದನ್ನು ನಾವು ಹ್ಲಾಪಕಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ನಾವು ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತೇವೆ, ಅದು ಬಹುಶಃ ಎಂದು ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಅದು ತಪ್ಪಾದೀತು. ನಾವು ಆಹಾರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಯೋಗ್ಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆಗಳು. ಮತ್ತು ಒಪ್ಪತಕ್ಕ ಸಲಹೆಗಳು. ಆಹಾರೋತ್ತಮ ದನೆಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅನೇಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ಬೀಜವನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಕೆಲಸ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣಾ ಅವರೂ ಅವರ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೀಡ್ ಫಾರಂ ಇದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಒಂದು ಕಡೆ ಅಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಕೆಲಸ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಾರದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಗಳ ಗೊಂದಲ ವಿಶೇಷವಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮಿತಿಯೇ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಒಂದು ದಿವಸಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಅರ್ಜಿಗಳು ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತವೋ ಅನುತರಿಸಿದೆ. ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ವರ್ಗ ಅವರೆ ರಿಟ್, ಇಂಟರ್ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಲಸ್ಟ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ರಿಟ್ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಇಂದು ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಸಿಕ್ಯಾಂಡೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮನಸ್ಸು ಬಿಟ್ಟು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಸದ್ಯದ ತುರ್ತುಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮರೆಯುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಈ ಇಂಟರ್ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಲಸ್ಟ್ ನಾವು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದೇ ಕೊನೆಯಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದ ರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಬೇಕು. ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ರಿಟ್ ಹಾಕುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ನಾನು ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನೂ ಅವರು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹೊಸ ರಾಜ್ಯ ಉದಯಪಾದ ಮೇಲೆ ಈ ವಿಚಾರದ ಅನೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಇದನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಎದುರು ತೊಡರುಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಕಾನೂನಿನ ಎದುರು ತೊಡರುಗಳೂ ಬಂದಿವೆ. ಮನಸ್ಸಿನ ಎದುರು ತೊಡರುಗಳೂ ಬಂದಿವೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇದು ಬಗೆಹರಿಯದೆ ಹಾಕಿಯೇ ನಿಂತಿದೆ. ನೌಕರರು ಹಿಂಪಿನದಲ್ಲಾ ಮರೆತು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಲಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರಿಗೆ ನಾಯ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಅವರನ್ನು ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸ್ವಾಗತವಲ್ಲ. ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗದೆ ಇದ್ದರೆ ಮಾರಾ ಕಂಟಿಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಕೋರ್ಟ್ ಆದೀತು. ಈ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಲಸ್ಟ್ ನೆರವು ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನೌಕರರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡುಕಾಣುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೂ ಆ ರೀತಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇರಬಾರದು. ಆ ರೀತಿ ಅವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದು ವಿಷಾದ ಪಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರ. ಇಲ್ಲಿಯೂ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ದೇಶದ ಪ್ರಜೆಗಳಾದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನೂ ಈಗ ನಾನು ಎಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ, ನಾನು ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಏನು ಸೇವೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಅದರಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರು ನಾವು ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಏನು ಸೇವೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಅದರಂತೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಲಕ್ಷ ಕೊಡಬೇಕು. ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ರಿಟ್ ಸಲ್ಲಿಸುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಬಿಸ್ ಎನಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈ ವ ವಸಾಯದ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಕೆಲಸನಡೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅದು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಸ್ವಲ್ಪವಿಟ್ಟಿಗೆ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಬೀಜವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ. ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಜೋಳವನ್ನು ಮಿಶ್ರತಃ ಬೀಜ

ವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಹೋದ ವರ್ಷದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ತಯಾರು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ. ಈ ಬೀಜಗಳು ನಮಗೆ ಬೇಕು, ನಮಗೆ ಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಅವೇಕೆ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದೆ. ಈ ವಿಶ್ವತೆಯು ಬೀಜದ ಒಂದು ಲಕ್ಷಣ ಏನೆಂದರೆ, ತನ್ನದಕ್ಕೆ ತಾನೆ ಬೆಳೆಯುವಂಥದಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆ ಬೀಜವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಸಾಲುಪುಟ್ಟ. ಎಲ್ಲಾ ಜನಗಳೂ ಅದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಜೋಳ ಮೆಕ್ಕೆಜೋಳ ಮತ್ತು ಸಜ್ಜೆ ಈ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾದರೂ ಒಂದು ಕಡೆ ತಯಾರುಮಾಡಿ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲಾಖೆಯವರು ನಡೆಸತಕ್ಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಏನಿವೇ ಅವು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಅವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೃಷ್ಣ ಅವರು ನಿರಾಶರಾಗಿಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತವೆ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಬರ್ಚ್ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಜೋಳದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿಕೊಡುವುದು ಯೋಗ್ಯ. ಅದಕ್ಕೆ ಎಕ್ಸ್ಲೆ ಬರ್ಚ್ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಣವನ್ನು ಬಿಡು ಮಾಡಿ ಬಹುಶಃ ಇನ್ನು 2-3 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಎಷ್ಟು ಇದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಪುರೈಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾದೀತು ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಗೊಬ್ಬರದ ವಿಚಾರ. ಈ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಕೃತಕ ಗೊಬ್ಬರ ಏನೆಂದರೆ ಇದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ತಯಾರುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಸಹ ಇದನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಒದಗಿಸುವುದು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅಮೋನಿಯಂ ಸಲ್ಫೇಟ್, ನೈಟ್ರೇಟ್ ನೂ ಪರ್ ಫಾಸ್ಫೇಟ್ ಈ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಚಾರ ನಡೆದು ಹೋಯಿತು. ಈ ಪ್ರಚಾರ ನಡೆದಮೇಲೆ ಫರ್ಮಿಲೈಜರ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಸಜ್ಜವಾಗಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ರೈತರು ಮನಗಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದು ನನಗೆ ಬೇಕು, ನನಗೆ ಬೇಕು ಎಂದು ರೈತರು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಮಾರಾಟದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಕಾಳಸಂತೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಇದನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸೊಸೈಟಿಗಳವರೂ ಸಹ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಾಗಿ ಇರಬೇಕು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮನಸ್ಸು ಬಿಟ್ಟು ಮಾತನಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಸಹ ಇಂಥಾದ್ದು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನಮಗೆ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಇಂಥಾದ್ದು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಒಬ್ಬರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿಸೋಣ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಕೆಲವರು ಹೆದರುತ್ತಾರೆ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ, ನಮಗೆ ಅವರು ಏನು ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಎಂದು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಯಾರು ಅಂಥಾ ಕಾಳಸಂತೆಯ ವ್ಯಾಪಾರ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆಯೋ ಅಂಥವರ ಹೆಸರನ್ನು ನಾವು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಇವತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಗೊಬ್ಬರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಗಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಶೇಕಡ 20 ಅಥವಾ 30 ರಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಬಹುದು ಎಂದು ನನಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈಚೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಸೆರೆ ರಾಜ್ಯವಾದ ಉತ್ತರಾಖಂಡದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಫಾರ್ಮ್‌ನವರು ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಟನ್ನುಗಳಷ್ಟು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಆರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನಮಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಗೊಬ್ಬರ ಸಿಗಲು ಅನುಕೂಲವಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರುವ ಒಂದು ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯಲ್ಲಿ 2,000, 3,000 ಅಥವಾ 4,000 ಟನ್ನುಗಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ಅದೂ ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಹೆಚ್ಚಾಗಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ಕಟ್ಟಿ (ಕೌಪು).—ಸ್ವಾಮೀ, ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗೊಬ್ಬರದ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಇತ್ತು. ಅದೇನಾಯಿತು ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಫಾರ್ಮ್‌ನವರು ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲೇಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಂದ್ರದ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಾಯವನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇವೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜಪಾನು ದೇಶದವರೊಡನೆ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಹಾಗೂ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಪರಿಣಿತರೊಡನೆ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ ಇರುವವರು ಅನೇಕರು ಇಂತಹ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ತೆರೆಯಬೇಕೆನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಆಸೆವಹಿಸಿ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಕೂಡ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೇಂದ್ರ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದಾಗ ತದವಾದರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾವೀಗಾಗಲೆ ಕಾದು ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಾಯಿತು. ಇದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ)

ಹೆವರು ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರವವರೇ ನೇರವಾಗಿ ಮಾಡಲು ಅಥವಾ ಬೇರೆಯವರ ಮೂಲಕ ಮಾಡಿಸಲು ಅನುಮತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅವರ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಾಯ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಯಾವಾಗ ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟು ಇದು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೋ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಿನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ನನಗನಿಸುವುದು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರದವರು ಒಂದು ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ನಿಂತು ನಮಗೆ ಗೇನೇ ಇಂತಹ ಒಂದು ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆ ರೀತಿ ಆಗುವುದಾದರೆ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಒಂದು ಫರ್ಷರೈಸು ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಜಾಗವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಾಗೆಕ್ಕಾಗಿ ಜಮೀನನ್ನು ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಅಲ್ಲರಬ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಜನರು ಬೇರೆ ಜನರನ್ನು ಎತ್ತಿ ಕಟ್ಟದೆ ಇದ್ದರೆ ಅಷ್ಟೇ ನಮಗೆ ಸಾಕು. ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಎಕರೆಗಳನ್ನು ಜಾಗ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ನಮಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರು ಬಂದರು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸುಮಾರು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳನ್ನು ಜಾಗ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಜಾಗ ಬೇಕು ಎಂದು ಅದನ್ನು ಅಕ್ವೈರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ತಕರಾರುಗಳೂ ಬಾರದಂತೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಫರ್ಷರೈಸು ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಫರ್ಷರೈಸು ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಆಗಬೇಕು. ತಡವಾದರೂ ಮುಂದೆ ಮಾಡಬಹುದು.

ಇನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಹೆಚ್ಚು ನೀರಾವರಿ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಏಳು ಅಥವಾ ಏಳೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗಳನ್ನು ನೀರಾವರಿಯಾಗುವಷ್ಟು ಜಮೀನುಗಳಿವೆ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಆಸರೆ ಯಾಗಿ ಸುಮಾರು 34, ಅಥವಾ 35 ಸಾವಿರ ಕೆರೆಗಳೂ ಇವೆ. ಕೆರೆಗಳಿಂದ ನೀರು ಸಿಗದೇಹೋದರೆ ಈ ಭೂಮಿಯಿಂದಲೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನಿಂದ 5 ಅಥವಾ 10 ಎಕರೆಗಳನ್ನು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಬೆಳೆ ಮಾಡಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಇಂತಹ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ರಿವೈರಿ ಮಾಡಿ ರೈತರಿಗೆ ನೀರು ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಗೊಬ್ಬರ ಸಿಗುವಂತೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಲು ಆಸೆ ಹೊಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೃತಕ ಗೊಬ್ಬರ ಗ್ಲಿನ್ ಮೆನ್ಯೂರ್, ಫಾರಂ ಯಾರ್ಡ್ ಮೆನ್ಯೂರ್, ಹಾಗೂ ಮನುಷ್ಯರ ಮಲ ಮೂತ್ರಗಳನ್ನು ಶೇಖರಿಸಿದ ಗೊಬ್ಬರ ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ರೈತರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಮಲಮೂತ್ರಗಳ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದು ಹೆಚ್ಚು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಜಪಾನ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರ ಮಲ ಮೂತ್ರವನ್ನೂ ಗೊಬ್ಬರವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಂತೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ಗೊಬ್ಬರ ಎಂದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇಂತಹ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಮಾಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ನಮಗೆ ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬೆರೆಯುಳ್ಳ ಗೊಬ್ಬರ ನಿರರ್ಥಕವಾಗಿತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಮಾಡಲು ಕಡ್ಡಾಯವಾದ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ಮಾಡಿ ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸಿ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಇಂತಹ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ತಯಾರಿ ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರದಿಂದ ಏನಾದರೂ ಹಣದ ಸಹಾಯಬೇಕಾಗಿದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಕಾರ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ. ಇದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಪೆಂಚಾಯಿತಿಗಳ ವಶ ಸರಕಾರವೂ ಆಗಬೇಕು. ಇಂತಹದಕ್ಕೂ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಈ ರೀತಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವಾಗ ಸಿಮ್ಲಿ ಇಲಿಗಳ, ಹೆಗ್ಗಣಿಗಳ ಹಾಗೂ ಕೋತಿಗಳ ತೊಂದರೆಯಿಂದ ಬೆಳೆ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಕೋತಿಗಳಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅವನ್ನು ಹೊಡೆಸಲು ಹೋದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ನಮ್ಮ ಪೈ ಮೇಲೆ ತಿರುಗಿ ಬೀಳುತ್ತಾರೆ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಹನುಮಂತ ಕೋತಿ ಅಲ್ಲ. ಅವನು ಮನುಷ್ಯನೇ ಆಗಿರಬೇಕು. ಅವನು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದಂತಹವನು. ಕೋತಿ ಎಂದು ಯಾರು ಹೆಸರು ಕೊಟ್ಟರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೋತಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕೊಂದರೆ ಅದರಿಂದಲೇನೂ ಅಂತಹ ಪಾಪ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲಿ ಹಾಗೂ ಹೆಗ್ಗಣಿಗಳನ್ನು ನಾವು ಹಿಡಿದು ಕೊಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದೇವೆ? ಅದರಂತೆ ಕೋತಿಗಳನ್ನೂ ಎತ್ತಕ್ಕಾಗಿ ಹೊಡೆಯಬಾರದು ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲಿ ಹಾಗೂ

ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಹಾವಳಿಯಂತೆಯೇ ಕೋತಿಗಳ ಹಾವಳಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳನ್ನೂ ನಾಶ ಮಾಡ ಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಕಡೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೋತಿಗಳಿಂದ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಫಸಲುಗಳು ಹಾಳಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುವಾಗ ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೋತಿಗಳನ್ನು ಕೊಂದರೆ ಅದೇನೂ ಪಾಪವಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಇಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಅವಶ್ಯಕ. ನಾವು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಗೊಬ್ಬರ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಯಾದರೆ ಅದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆ ಮಾಡಲು ಅದಕ್ಕೆ ಏನೂ ಅಡ್ಡಿ ಇರಲಾರದು. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನೀರಾವರಿ ನಮಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಇದ್ದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರು ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ರೈತ ಅಲ್ಲೇನು ಬೆಳೆಯನ್ನೂ ಬೆಳೆಯಲಾರ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕೆರೆ ಕಟ್ಟಿಗಳು ಇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಳೆ ಬೆಳೆಗಳ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿವೆ. ಕೆಲವು ಮಳೆ ಬಾರದೇ ಇರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿವೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ತೊಂದರೆಗೆ ಒಳಗಾಗತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇದು ಯಾವಾಗಲೂ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಈ ವರ್ಷ ಮಳೆ ಬರದಂತೆ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷವೂ ಕೂಡ ಆಗಬಹುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಕೆರೆ ಕಟ್ಟಿ ಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆರೆ ಗಳಿವೆ. ಸುಮಾರು 14 ಸಾವಿರ ಕೆರೆಗಳಿವೆ. ಇನ್ನೂ ಹೊಸದಾಗಿ ನೂರಾರು ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಕಡೆಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಸದಾಗಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ನೀರಾವರಿ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಲ್ಲ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ನೀರಾ ವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕೆರೆಗಳು ಒಡೆದು ಹೋಗಿವೆ, ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಲುಗಳು ಒಡೆದು ಹೋಗಿವೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಳೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿ ಮಾಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ನೀರಿನ ಕೊರತೆ ಕಡಿಮೆಯಾದೀತು. ಆದರೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಕೆರೆಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಮೈಸೂರು ಇರಿಗೇಷನ್ನು ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿ ನಲ್ಲೇ ಸುಮಾರು ಏಳು ಚಿಲ್ಲರೆ ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಮೂರನೇ ಯೋಜನೆಯೊಳಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇತ್ತು. ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ 14 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ, ಇವನ್ನು ಪೂರೈಸಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನೂ ಸುಮಾರು ಏಳು ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವನ್ನು ಪೂರೈಸಬೇಕಾದುದು ಮೊದಲನೇ ಕರ್ತವ್ಯ. ಇದನ್ನು ಪೂರೈಸಿ ಅಮೇರಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಕೆಲಸ ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಅನೇಕ ಖಾನ್ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ನಮಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೆರೆ ಬೇಕು ಅಲ್ಲಿ ಕೆರೆ ಬೇಕು ಎಂದು ಕಾಗದ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿ ದಿವಸವೂ ಸುಮಾರು 20 ಜನ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಂದ ಕೆರೆಗಳು ಬೇಕಾಗಿವೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಕಾಗದಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಹಾಗೆ ಕೆರೆ ಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಅರ್ಧ ಪೂರೈಸಿರುವ ಕೆರೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ಪೂರೈಸತಕ್ಕದ್ದು ಮೊದಲನೇ ಕೆಲಸ. ಹಳೆಯ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಮುಂದೆ ಅಲ್ಲೇನೂ ಕೆಲಸಗಳೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

10-30 A.M.

ನೀರನ್ನು ಕೊಡದೇ ಇದ್ದರೂ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ತರೀ ಕಂದಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾ ರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ತೀರಾ ಅನ್ಯಾಯ. ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗಾಗುತ್ತಿರಬಹುದು. ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದೇ ನಾವು ಅನೇಕ ಕಡೆ ಕೆರೆಗಳ ದುರಸ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಸು ತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಅನೇಕರು ಅನೇಕ ಕಡೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರು ಸಾಧ್ಯವಿರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಈಗಾಗಲೇ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ಅನೇಕ ಕೆರೆಗಳು ಹೊಳೆ ತುಂಬಿವೆ. ಅದರಿಂದ ಅಂಥ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಹೊಳೆಗಳು ತೆಗೆನುವುದರಿಂದ ಆ ಕೆರೆಗಳು ಆಳವಾಗಿ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ನೀರು ನಿಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುವುದು. ಅದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಗೆ ನೀರು ಬದಗುವುದಲ್ಲದೆ, ನೀರು ಆವಿಯಾಗಿ ಬತ್ತಿ ಹೋಗುವುದು ಕೂಡ ತಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಸುಮಾರು 10-12 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬೆಳೆ ಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಾಗುವುದು. ಅದಾದರಿಂದ ನಡೆ ಕೆ ಹಳ್ಳಿಯ ಕೆರೆಗಳ ದುರಸ್ತಿ ಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಯೋಗ್ಯವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದಾದರಿಂದ ಈಗ ಹಳೆಯ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚಿ ರತಕ್ಕ ಹೊಳೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಲು ಒಂದು ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ರಿಕ್ಲ ಮೇಷನ್ ಆಗದೆ ಇರತಕ್ಕ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಹರಾಜ್ ಮಾಡಿ ಅವುಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹೊಳೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆನುವು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಚ್.ಎಂ.ಎಸ್.)

ದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅದು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆದು ಅದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರತಿಫಲವಿದೆ ಎಂದು ಕಂಡುಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ದೇಶಾದ್ಯಂತವೂ ನಡೆಸಬೇಕೆಂಬ ಇರಾದೆಯಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಸುಮ್ಮನೆ ಕೇಳಿದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಹಣ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಕಾರಣ ಸುಮ್ಮನೆ ಅರ್ಧಂಬರ್ಧ ತಿರುಪತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ, ಇರತಕ್ಕ ಹಳೇ ಕೆರೆಗಳನ್ನೇ ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅನುಕೂಲವಾದುದೆಂದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ.

ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ, ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅದು ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ನಾವು ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಮಾಡಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣ ಮಲಪ್ರಭಾ, ಘಟಪ ಭಾ, ಯಗಟ, ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ದೊಡ್ಡ ಕಾಂಗಾರಿಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ನಡೆಸಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇವುಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಸಾರ್ವ ಬರ್ಚುಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಹಾ ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕಾವೇರಿ ಕಪಿನಿ ಮೇಲ್ಮಂಡೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಹತ್ತೆಂಟು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಯೋಜನೆಗಳು ಸೇರಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ನೀರನ್ನು ನಾವು 1972 ರೊಳಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋದರೆ ಅದರಿಂದ ದೊಡ್ಡ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಪಾಯಿದೆ ಕಳೆದ ಬಳಿಕ ನಾವು ರೈತರಿಗೆ ಮತ್ತೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಕೈಗೊಳ್ಳಲೇಬೇಕು. ಆದರೆ ಈ ಎರಡು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಜರಾಶಯಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವೇ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಕೈಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಅವರನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ಬಹುಶಃ ಅವರು ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂಬ ಭರವಸೆ ಇದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿಯತನಕ ಕೇಂದ್ರದವರಿಂದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯಾವ ಅಂಥ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ, ಸೇಲಂ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 70—80 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ನೈವೇಲಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಕೇಂದ್ರದವರು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಆ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಅಟಾಮಿಕ್ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಹಾ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಕೇಂದ್ರದವರು ಅಲ್ಲಿ 200 ಕೋಟಿಗೂ ಮೀರಿದ ಎರಡು ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆ ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರದವರೇ ಕೈಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಅವರೂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪಬಹುದು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಆ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆದಿದ್ದರೂ ಅವುಗಳ ಉಪಯೋಗ ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೇ ದೊರೆಯತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಆ ರಾಜ್ಯದವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಕೂಲವಿದೆ. ಆದರೆ ನೀರಾವರಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಹೀನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರದವರು ಸಹಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ. 120 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚ ತಗಲತಕ್ಕ ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾ ಯೋಜನೆಗೆ ಕೇಂದ್ರದವರೇ ಅದರ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಆದರೆ ಅವರು ಒಪ್ಪಲಿ, ಬಿಡಲಿ ನಾವು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಲೇ ಬೇಕು. ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ, ಹೀಗಿರುವಾಗ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ಏಕೆ ಹಣವನ್ನು ವ್ಯಥಾ ಬರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ಸುಮ್ಮನೆ ಸರ್ಕಾರದಮೇಲೆ ಒಂದು ಆರೋಪಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ದಾರಿ. ಅಷ್ಟು ಏನಾ ಬೇರೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ಮಾಡದೆ ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಹಾವನ್ನೇಕೆ ಬರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೀರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಉತ್ತರ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ನೀರಾವರಿ ಕಾಲುವೆಗಳ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ಸುಲಭವಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಬರ್ಚು ಸಹ ಅಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ತಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಕಾಲುವೆಗಳು ಅನೇಕ ಗುಡ್ಡಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿ ಇಳಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ, ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದೂರ ಹಾದು ಹೋಗಬೇಕು, ಅನೇಕ ಕಡೆ ಸುರಂಗ ಹಾಕಿ ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಲ್ಲ. 2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಕೆರೆಗೆ ತಗಲಿದರೆ ಕಾಲುವೆಗೆ 10—12 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚ ತಗಲುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ನೀರಾವರಿ ವೆಚ್ಚ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಕರೆಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ದಿಂದ 2 ಸಾವಿರದವರೆಗೂ ಬೀಳುತ್ತೆ. ನಾನಾಗರೇ ಹೇಳಿದ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಎಕರೆಗೆ 300—400 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬರ್ಚು ಬರುತ್ತೆ. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಕಾಲುವೆಗಳಿಗೆ ಬರ್ಚು ಜಾಸ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಕಷ್ಟವನ್ನು ನಾವು ಅನುಭವಿಸಲೇ ಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಹಣವನ್ನು ವ್ಯಥಾ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬರ್ಚುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಬರ್ಚನ್ನೂ ಕಡಿಮೆ ಅಂದರೆ ನಾವು ಆ ಕೆಲಸವನ್ನೇ ಕೈಬಿಡಬೇಕಾಗುವುದು. ಅದುದರಿಂದ ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ

ನಮ್ಮ 4ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲುವೆಗಳ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 50ರಷ್ಟುನ್ನಾದರೂ ಮುಗಿಸಲೇಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ನಾನಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ ಕಾವೇರಿ ಅಪ್ಪರ ದಂಡೆಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು 1971ಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಲೇ ಮುಗಿಸಬೇಕು. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅಂಥ ಕಡೆ ಕಾಲುವೆಗಳ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದಿದೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಿರತಕ್ಕ ಕಡೆ ಕಾಲುವೆಗಳು ಸಿದ್ಧವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಈ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಕಾಲುವೆಗಳ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಲೇ ಮೂರೂವರೆ ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬರ್ಜು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಕಾಲುವೆಗಳ ತೊಂದರೆ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮೂರೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ತರೀ ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಅದರ ವ್ಯವಸಾಯ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಸೇಂಗಾ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ನೀರಿನ ಅಭಿಮಾನವಿಲ್ಲವೆಂದಲ್ಲ. ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ಅದೇ ಸ್ಥಿತಿಯಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅಲ್ಲಿ 93 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳನ್ನು ನೀರುಸಾಗಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಅಲ್ಲಿ 8—10 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಾ ಕಾರಣ ನೀರನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಉಳಿಯತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನಾವು ಅಂಥಕ್ಕೆ ಕೊಡಲೇಬೇಕು. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಉಳಿದರೆ ಮಾತ್ರವೇ ಕೊಡಬೇಕಾಗುವುದು. ಅದೂ ಕೂಡ ನಾವು ಅವರಿಗೆ 10—20 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗೆ ಆಗುವಷ್ಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹಾಗಾಯಿತು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ತರೀ ಬೇಸಾಯ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾದಂತೆಲ್ಲ ಅದು ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ರಾಯಚೂರು ಮತ್ತು ಬಳ್ಳಾರಿಯ ಜಿಲ್ಲೆಗಳೆರಡರಲ್ಲೂ ನೀರನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನು ಘಟಪ್ರಭಾ ಮತ್ತು ಮಲಪ್ರಭಾ ಯೋಜನೆಗಳ ಕೆಳಗಡೆ ಕಾಲುವೆ ಕೆಲಸವೆಲ್ಲ ಮುಗಿದಿದೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನೀರು 3—4 ತಿಂಗಳು ಕೂಡ ಹರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆಂತರ ಕಾಲುವೆಯಲ್ಲಿ ನೀರೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಇನ್ನು ಎಲ್ಲೆಡೆಗಲ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೆ ವರ್ಷವೆಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲಿ ಕಾಲುವೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಹರಿಯುವಂತಿರಬೇಕು ಎಂತ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಗೂ ಕೂಡ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹಾಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಇರುವುದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಕೂಡಲೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆಂತರ ನಾವು ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಬಿಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ನೀರಾವರಿ ಕಾಂಗಾರಿಗಳು ರೈತರಿಗೆ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಒದಗಿಸುವಂತಿರಬೇಕು. ಆಗಲೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಕಾರದ ಅಭಾವವನ್ನು ನೀಗಲು ಸಾಧ್ಯ.

ಇನ್ನು ಮೀಡಿಯಂ ಮತ್ತು ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಬಾಬುಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ರೈತರಿಗೆ ಸಂಪತ್ ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂಬ ಇರಾವೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ. ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನೂ ಸಹ ತೆಗೆಸಬೇಕೆಂದು ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. 50 ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದರೆ ಎಲ್ಲವೂ ಬೇಗ ಬಿತ್ತಿಹೋಗುತ್ತವೆ. ಯಾವ ಬಾವಿಯಲ್ಲೂ 6 ತಿಂಗಳು ನೀರು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಂಥ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಇರುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಜಾಸ್ತಿಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲರೇ ಕಾಂಟೂರ್ ಬಂಡೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೀರು ಅಲ್ಲೇ ನಿಲ್ಲುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಂಥ ಕೆಲಸ ತುಮಕೂರು, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ಕೋಲಾರ ಮತ್ತು ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಕಾಂಟೂರ್ ಬಂಡೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಮೂರನೇ ಎರಡು ಭಾಗದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ 10—15 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬೇಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಆಳವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದರಿಂದಲೂ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ಜಲವಸತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು.

ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಅದಕ್ಕೂ ಮಿತಿ ಉಂಟು ಆದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡುವುದು ಸರಿ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಈಗ ಉಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಇಷ್ಟತ್ತು ಸಾವಿರ ಬಾವಿಗಳು ಇರಬೇಕು ಇದನ್ನು ಸಾಲ್ಪನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಲಕ್ಷಕ್ಕಾದರೂ ಏರಿಸಿ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ಆಶೆ. ಮೊನ್ನೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಅಜ್ಜಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಮೊದಲು ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಅದು ಅವರಿಗೆ ಸೇರುತ್ತಾ ಇತ್ತೊ ಇಲ್ಲವೊ, ಅದು ಅನುಮಾನದ ಮಾತು, ಇವತ್ತು ಆ 3 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ 5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮೊನ್ನೆ ದಿವಸ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದೂ ಸಾಲದು 7 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಏರಿಸಿ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಲ್ಲೆಂದ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ ? ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಂತಹ ಹಣವಂತರು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಣವನ್ನು ಮಿಂಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ? ನಮಗೆ ಇರತಕ್ಕ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ)

ಶಕ್ತಿ, ಇರತಕ್ಕ ಬಂಡವಾಳ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಕರೆನ್ನಿ ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇರತಕ್ಕುದರಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಸಾಮರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಸಾಲ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನೂ ಮುಖಪು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಷ್ಟು ಬಡಗಾಗುತ್ತದೆ ಅಷ್ಟು ನೋಡಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಎರಡೂವರೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಆದರೆ ಎರಡೂವರೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ, ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಆದರೆ ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಹೀಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ಹಣಕ್ಕೆ ಅವನು ಸೇಕಡ ಮೂರು ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ ಬಡ್ಡಿ ಕೊಡುವುದು, ಬಾಕಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ವಹಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಯಾವತ್ತು ಆತ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಶುರು ಮಾಡುತ್ತಾನೋ ಅಂದಿನಿಂದ ನಮಗೂ 24 ತಿಂಗಳಿನವರೆಗೂ ಆತನಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಬಾವಿ ಕಟ್ಟಿ ಹೊದರೆ ಬಡ್ಡಿ ಬಡುವುದು ಮತ್ತು ಅಸಲಿನಲ್ಲಿ 20-30 ಬಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಏನಾದರೂ ಆಗಲ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ಬಾವಿ ತೆಗೆಸಿ ಕೊಡುವುದು, ಅವೇ ರೀತಿ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ಸಂತೋಷದ ವಿಚಾರ ದಿ. ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಪಂತಿಗಳು ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬೊಂಬಾಯಿಗೆ ಹೋಗಿ ರೈಫ್ ಇನ್‌ಷೂರೆನ್ಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಅವರೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರ್ಷ ಮೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ಎರೆಕ್ಷಿನಿಟಿ ಬೋರ್ಡಿನವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಬರುತ್ತದೆ. ಬಂದರೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಪಂಪ್‌ಗಳಿಗೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು, ಮೀನರಾಗಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದೆ. ಅದು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಬಹುಶಃ ಅದನ್ನು ಮಾರ್ಚ್ ಗೇಜ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಮುಖಾಂತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ. 5 ತಿಂಗಳ ಅವಧಿ ಅಂತ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೂ ಸಹ ಅವರನ್ನು ಕಂಡು ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಅರ್ಜಿ ಬಂದ ಒಂದು ತಿಂಗಳೊಳಗಾಗಿ ಫೈನಲು ಮಾಡಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ, ಇದು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಎರೆಕ್ಷಿನಿಟಿ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಹಾಗೂ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಇವರಿಬರೂ ಸೇರಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬಹಳ ವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲ ನದಿ ಹರಿ ಸುತ್ತದೆಯೋ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಅನುಕೂಲ ಇದೆ, ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ 168 ಸ್ಕೀಂಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಪೈಕಿ 60ನ್ನು ಮಾಡಿಯೇ ತೀರಬೇಕೆಂದು ಬರೆದಿದ್ದೇವೆ. ಎರಡು ದಿವಸದ ಕೆಳಗೆ ಉತ್ತರ ಬಂದಿದೆ. 31ನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದೆ ಎಂಬ ಬಾಕಿಯನ್ನು ಆರೋಪಿಸಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಒಡೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆಗಬಹುದು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಸಹಾಯ ಪಡೆದಾರ್ಜಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 14 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಣ ಬೇಕಾಗಬಹುದು. ಅವರೂ ಸಹ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ತೆಗೆದು ಇಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆದ್ದರಂತೆ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ನಮಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣ ಸಿಕ್ಕಿತು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ನೀರನ್ನು ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಾಡ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಎರೆಕ್ಷಿನಿಟಿಗೆ ರೈನ್ ಮೆಟೀರಿಯಲ್ಸ್ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ರೈನ್ ಮೆಟೀರಿಯಲ್ಸ್ ತರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಕಾನೂನುಬಾಹಿರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೇಳಬಹುದು ಎಂದರೆ, ಟೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಟೆಂಡರ್ ಕರೆದು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಬಹಳ ಕಲ ಆಗುತ್ತದೆ ಯಾರಾದರೂ ಸಹಿಯಾ

ದವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರೆ ಶೇಕಡ 3-4 ಆದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು. ಆ ರೀತಿ ಕೊಡುವವರು ಸಿಕ್ಕುವುದು ಕಷ್ಟ, ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾರೆ. ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತೆ ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ರೈತರೂ ಸಹ ಇವತ್ತು ರೊಕ್ಕದ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯದೇ ಬೇರೆ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದು ಅವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಶೇಂಗ, ಹತ್ತಿ, ಕಬ್ಬು ಇವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ ಈ ನೂಚನೆ ಯನ್ನು ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅವರು ಬಹುಶಃ ಹೇಳ ಬಹುದು ರೊಕ್ಕದ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆದರೆ ದುಡ್ಡು ಜಾಸ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು, ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೇ, ಜೋಳಕ್ಕೆ 50 ರೂಪಾಯಿ ಹಿಂದೆ ಎಂದೂ ಸಿಕ್ಕಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಳ್ಳಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ 80 ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ 50 ರೂಪಾಯಿ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದು ಯಾವ ಜನ್ಮದಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ. ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯ ಧಾರಣೆ ಇದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ನಾವು ಏನಾದರೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಹುದೇ ಎಂದು ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಈಕ್ವಲೈಟಿಷನ್ ಫಂಡ್ ಅಂತ ಮಾಡಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನೇ ಒಂದು ಆಸೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ; ಅಂತೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ, ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ರೈತನಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇವೆ.

ನದಿ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಲಘು ಜರಿಗೇಷನ್ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕ, ಯಾವ ಯಾವ ನದಿ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಈ ಪವರ್ ಲೈನ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲ ಇದೆ. ಸೌತ್ ಕೆನರಾದಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲ ಇದೆ. ಕೃಷ್ಣ ನದಿ ದಡದಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನೆರವು ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಬಹುಶಃ ರೈತರು ಸುಲಭವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಾರು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ; ಅವರಿಗೇ ಬಿಟ್ಟರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸೊಸೈಟಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದರೆ ಬುದ್ಧಿವಂತರಾದ ಸೌತ್ ಕೆನರಾದವರು ಮಾಡಬಹುದು. ಸರ್ವ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಪ್ರಕಾರ ಹಣ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಅನುಕೂಲ ವಾದೀತು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಬೇರೆ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದನ್ನು ಜನರು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೂಸ್ತಾನದ ಜನ ತಿನ್ನುವಷ್ಟು ರಾಗಿ, ಜೋಳ, ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಬೇರೆ ಇನ್ನಾವ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳವರೂ ಸಹ ತಿನ್ನುವದಿಲ್ಲ. ಆಹಾರ ತಿನ್ನುತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಒದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮಾಂಸವನ್ನು ತಿನ್ನುವವರು ಮಾಂಸವನ್ನು ತಿನ್ನಲಿ, ಒಳ್ಳೆಯ ಹಂದಿಯನ್ನು ಸಾಕಲಿ. ಹಂದಿಯಿಂದ ಬೆಕನ್ ಅಂತ ಹೇಳಿ ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾ ರಂತೆ ಅದನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ತಿನ್ನಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕೋಳಿಗಳನ್ನು ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಸಾಕಬಹುದು, ಕೋಳಿ ಸಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಜಾತಿ, ಮತ ನೋಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕಿಂತರೆ ಮೊಟ್ಟೆಗೆ ಸ್ವಭಾವತಃ ಜೀವ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ವರ್ಷವಾದರೂ ಮರಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ಇದನ್ನು ವೆಜಿಟೇರಿಯನ್ ಮೊಟ್ಟೆ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ, ಕೆಲವರು ಭ್ರಾಹ್ಮಣರ ಮೊಟ್ಟೆಗಳು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಏನಾದರೂ ಕರೆಯಲಿ ಅದನ್ನು ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಏನೂ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಅವರವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು.

ಇನ್ನು ಪೌರ್ಟಿ, ಮಿಗ್ಗರಿ, ಹಾಗೂ ಫಿಪರಿ ವಿಚಾರ. ಫಿಪರಿಗಾಗಿ ನಾವು ಸಾಕಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಜಪಾನ್ ಮತ್ತು ನಾರ್ವೆ ದೇಶಗಳ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಕೆಲವು ದೋಣಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಇವತ್ತು ನಾವು ಏನು ಮೀನುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಶೈತವಾಸ್ತೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಈಗ ಕೋಲ್ಡ್ ಸ್ಟೋರೇಜ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವಿರ್ಬಾದು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಏಳು ಎಂಟು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಮುಂದೆ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೂ ಮೀನಿನ ವ್ಯಾಪಾರವಾಗಬಹುದು. ಇನ್ನು ನಾವು ತಿನ್ನುತಕ್ಕ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅನ್ನ ಊಟ ಮಾಡಿದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮೀನನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಅರ್ಧ ಅದು ಅರ್ಧ ತಿನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಾಲಗೆಯ ಅನೇಕ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಅದು ಅರ್ಧ ಇದು ಅರ್ಧ ತಿಂದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಉಳಿತಾಯವಾದೀತು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ತರಕಾರಿ, ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲು ಜಾಸ್ತಿ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಿ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಜೋಳ, ರಾಗಿ, ಸೋಬಿ, ನವಣಿ, ಹಾರಕ ವಿವೇನು ಇದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಕವಿ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ, ನಮ್ಮ ತೊಂದರೆ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಇವತ್ತು ಪರಿಹಾರವಾಗುವುದು, ಮುಂದಕ್ಕೂ ಪರಿಹಾರವಾದೀತು. ಹೀಗೆ ನಾನಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡುವು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ)

ದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಜವಾಬು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗದೆ ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಏನೇನು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಉದ್ಭವವಾಗಿವೆಯೋ ಅವಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಉಪಯುಕ್ತ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಅವುಗಳನ್ನು ಆಗಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ದೇಶದ ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಆಹಾರದ ಅಭಾವ ಇರದಂತೆ ಏನೇನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೋ, ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ವ ವಿಧದಲ್ಲೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ, ನಾನು ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನನ್ನ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—There were a few members whose names were sent. Either on account of their absence or on account of things as they evolved, I could not give them chance. If there are anybody who have not participated in the debate, I would like to give them first chance.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಅಪರ ರೆಡ್ಡಿ (ಶಿಡ್ಲೋಪುರ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯ ವಿಶದವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಜಪಾನಿನವರು ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಆದರ್ಶವಾದ ಫಾರ್ಮ್ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನೂ, ಆ ಫಾರ್ಮಿನಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ “ಮೆಕೆನೈಸೆಡ್ ಆಗ್ರಿಕ್ಚರ್” ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನೂ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ನೋಡಿ ದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಭೆಯವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಯೋಗ ಕ್ಷೇತ್ರವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಜಪಾನಿನವರು ಕೆಲವು ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಾನು ಕಂಡದ್ದು ಏನಂದರೆ, ಬತ್ತ ಬೆಳೆಯುವಾಗ 5-6 ತಿಂಗಳ ಪೂರ್ವಿಯಾಗಿ ನೀರು ಹರಿಸುವ 3-4 ದಿವಸ ನೀರು ಬಡದೆ, ಆ ಮೇಲೆ ನೀರು ಬಡುವುದರಿಂದ, ಇರುವ ನೀರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಒಂಪಕ್ಕೆ ಎರಡೂವರೆ ಪಟ್ಟ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬತ್ತ ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಡ್ರೈನೇಜ್ ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಒಂದು ಎಕರೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದುದಾದರೆ, ಅದೇ ನೀರಿನಿಂದ ಎರಡು ಎಕರೆ ಬೆಳೆಯುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಒಹಳ ಕುತೂಹಲಕಾರಿ ಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಯಶಸ್ವಿಯಾದರೆ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಅದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನದಲ್ಲಿದೆ.

Sri N. O. SAMAJI [Marathi].—

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರಕಾರ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಇದು ರಿಗೆ ರೈತರ ಕಡೆಯಿಂದ ಯಾವ ದರದಲ್ಲಿ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಹೋಗದ ವರ್ಷದ ದರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಏನೂ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಸರ್ಕಾರ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಸರ್ಪೋರ್ಟ್ ಪ್ರೈಸ್, ಪರ್ಚೇಸ್ ಪ್ರೈಸ್ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದರೆ, ಅದು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಮಾತ್ರ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರಲ್ಲ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಅವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಖಾಂತರ ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಮರಾಠಿಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. ನಾಲ್ಕು ಎಕರೆ ಇದ್ದಂತ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಮನೆಮೊಳಗೆ 25 ಜನ ಇದ್ದಂತಹ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಹಂಚಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಪಲ್ಲವನ್ನು ಬೆಳೆದರೆ ನಾಲ್ಕು ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ 40 ಪಲ್ಲ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಮೂರು ಪಲ್ಲ. 37 ಪಲ್ಲ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ 25 ಜನ ಇದ್ದರೆ ಉಳಿದ 37 ಪಲ್ಲ ಅವರಿಗೆ ಸಾಲದು, ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಸರ್ಕಾರವನ್ನೇ ಫೇರ್ ಪ್ರೈಸ್ ಅಂಗಡಿಯನ್ನೋ ಅವರು ಬಿಸಿ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಆದರೆ ಅಂಥ ಕುಟುಂಬ ನಾನು ಎಲ್ಲೆಯೂ ನೋಡಿಲ್ಲ. ಅವರು ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ 25 ಜನ ಇದ್ದಂಥ ಕುಟುಂಬ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ತೋರಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಬೊಂಬಾಯಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿಚಾರ ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಗೊತ್ತಿದೆಯೋ ಅವರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲ ರ್ಯಾಂಡ್ ರಿಪಾರಮ್ಸ್ ಕಾನೂನು ಮೈಸೂರಿಗಿಂತ 6 ವರ್ಷ ಮೊದಲೇ ಬಂತು. ಅಲ್ಲ 25 ಜನ ಇದ್ದಂಥ ಕುಟುಂಬ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಬರೇ ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಿ ಹೇಳಬಹುದಷ್ಟೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಗುರೆಡ್ಡಿ (ಮುದ್ದೆಬಹಳ್ಳಿ).—ರೈತರಿಂದ ಎಕರೆವಾರು ಲೆವಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ ನಂತರ 20 ಕ್ವಿಂಟಾರ್ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇದ್ದರೆ ಅವಕ್ಕೆ ಡಿಕ್ಲೇರೇಷನ್ ಕೊಡಬೇಕೋ ಹೇಗೆ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ನೋಟೀಫಿಕೇಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರಧಾನ್ಯ ಇದ್ದಂಥ ರೈತ ತನ್ನ ಸಲುವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ ಅಥವಾ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ ವೆಂದರೆ, ಅದು ಸರಿಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಡಿಕ್ಲೇರೇಷನ್ ಮಾಡಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ರಿಕ್ಲೆಸಿಷನ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬರಬಹುದು. ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ.—ಬಾಗೇವಾಡಿ, ಬನ್ನಿಕೊಪ್ಪ ಮುಂತಾದ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ 480 ನಿರಾವರ ಬಾವಿಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರೈತರಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಪಂಪು ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನೊದಗಿಸಿ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯಲು ಅವಕಾಶಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

11-00 A.M.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅದಕ್ಕೆ ಗುತ್ತರ ಹೇಳುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಸರ್ವೇಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡುವುದು ಸರಕಾರದ ನೀತಿ. ತಾವು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಡಿ. ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ (ಭದ್ರಾವತಿ).—ಭದ್ರಾ ಜಲಾಶಯದ ಕೆಳಗೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೆರೆಗಳೇ ನಿವೆ. ಅವುಗಳಿಂದ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಬ್ರೇಚ್ ಮಾಡಿ ಹರಾಜು ಹಾಕಿದರೆ ಹಣವೂ ಬರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸಾಗುವಳಿಮಾಡಲೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆಯೇ ಇದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಯೋಚನೆಮಾಡುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಬೈರೇಗೌಡ.—ಮೈಸೂರ್ ಕೆರೆಗಳು ಕೆಲವು ಬ್ರೇಚ್ ಆಗಿವೆ, ಕೆಲವು ಕಡೆ ಸಿಲ್ಟ್ ಟ್ರಾಪ್ ಹಾಕಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೋಲಾರ, ತುಮಕೂರು ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಸಿಲ್ಟ್ ಟ್ರಾಪ್ ಹಾಕಬೇಕೆಂಬುದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆ. ಅದರಿಂದ ಸಿಲ್ಟ್ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ನದಿ ನೀರು ಹರಿಯುವ ಕಡೆ ಸಿಲ್ಟ್ ಟ್ರಾಪ್ ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದು. ಆದರೆ ಬೇಕಾದ ಮೆಟೀರಿಯಲ್ಸ್ ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಇತರ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬರಬೇಕು, ನಾವು ತಯಾರುಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು 3 ವರ್ಷಗಳಾದಮೇಲೆ ಅಲ್ಲೂ ಮಿನಿಯಂ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದರೆ ಆಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಕೂಲವಾಗಬಹುದು, ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಕಾಯಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಕೊಳ್ಳೆಬೈರ್ (ಕುಂದಾಪುರ).—ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸದ ವಿಷಯ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅರ್ಕಾಂವತಿ ಮತ್ತು ಬೈಲು ನೀರು ವಿಚಾರ ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಇರುವ ಅಲ್ಲ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೇಳದಿದ್ದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಆ ಕಡೆ ಅಲಕ್ಷ್ಯಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿಯಬಾರದು. ಮಂಗಳೂರು ಕಡೆ ಲಘು ಇರಿಗೇಷನ್ ಜಾಸ್ತಿ, ಬೈಲು ನೀರೆಯಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಜಾಸ್ತಿ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಶೀಲಾಬಾಯಿ (ಹೀರಾಕುಂದ್ ಪಾ ಬಾಗೇವಾಡಿ).—ಬಾಗೇವಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಲಘು ಇರಿಗೇಷನ್ನಿಗೆ 2 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಕಾಲುವೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲದೆ ಉಪಯೋಗಮಾಡಲು ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆನು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅಲ್ಲ ರೈತರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಸರಕಾರವೇ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ. ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ರೈತರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ (ಭಾಲ್ಕಿ).—ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಭೂಮಿ ಇದೆ. ಕಾರಂಜಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ ವಿಚಾರವೇನಾಗಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಅದು ಒಳ್ಳೆಯ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್, ಪರಿಶೀಲನೆಯಾದ ತಕ್ಷಣ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎ. ವಾಸಣ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ (ನಕರೇಶಪುರ).—ಜಪಾನ್ ಕೊಲ್ಯಾಬರೇಷನ್‌ನಿಂದ ಸಣ್ಣ ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 5 ಸಾವಿರ ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನೊದಗಿಸುವ ಯೋಜನೆ ಇತ್ತು. ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಆ ಸಂಬಂಧವಾದ ಒಂದು ಕಂಪೆನಿ ಇದೆ, ರೈಸೆನ್ಸ್ ಇನ್ಸ್ಟ್ರೂಮೆಂಟ್ಸ್ ಅದಕ್ಕೆ ದೊರೆಯಲಿದೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಾಗ್ದಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ಸ್ಟ್ರೂಮೆಂಟ್ಸ್ ರೈಸೆನ್ಸ್ ಬರಬಹುದು. ಬಹುಶಃ ಸರಕಾರದವರೊಡನೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಕೆಲವು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಆಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮುಂತಾದವರು ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಮೇಲೆ ಕೋಗಿ ನೋಡಿ ಹಣ್ಣು ಬೆಳೆಸುವುದು, ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಮುಂತಾದವಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಕೆಲವು ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದು ಈ ಸಂಬಂಧವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನೇನು ಮಾಡಿದ್ದರು, ಆ ವಿಚಾರ ದಲ್ಲಿನಾಗಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆ ಕೇರಳ, ಮೈಸೂರು, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸು ಈ 4 ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ತಡವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲರಾವ್ ಮುದ್ದಿ (ಹುಂನಾಬಾದ್).—ಬಿಎಸ್ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬತ್ತದ ಜಮೀನು ಬಹಳ ಕನಿಷ್ಠ ಇದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಮಳೆಯೇ ಆಧಾರ. ಹಿಂದೆ 35-40 ಹದ ಮಳೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ವರ್ಷ 17 ಹದವಾಗಿದೆ. ಬತ್ತ ಒಣಗುತ್ತಿದೆ, ರವಿ ನಿನ್ನೆಯಿಂದ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ರವಿ ಹಾಕಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುವುದರಿಂದ ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಅದಕ್ಕೇನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ (ಗಂಡನಿ).—ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನರು ಸಾವಿನ ದವಡೆಯಲ್ಲಿ ನಿಕ್ಕಿ ಆಹಾರವಿಲ್ಲದೆ ಪರಾಯನವಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಜೀವ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ತಕ್ಷಣ ಏನು ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ?

MR. SPEAKER.—The Hon'ble Members must hear the bell that I am ringing. If they don't hear me, I have to take note of those members and I will never call upon such members. Such kind of statement will not help at all. I am disallowing that question.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಹೆಂಡದಲ್ಲಿ ಆಹಾರಾಂಶ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇದೆ. ಆಹಾರ ದೊರಕದ ಈಗಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೆಂಡ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ, ಅಂಥ ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ನರ್ಕಾರಗಳು ಮಾಡಿರುವ ಹಾಗೆ ಏನಾದರೂ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನರ್ಕಾರದ ನಿಯಮನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ, ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಹೆಂಡದಲ್ಲಿ ಆಹಾರಾಂಶವಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಅದರಲ್ಲಿ ತಕ್ಕ ಅನಾನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನೂ ಒಪ್ಪಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾಡಿರುವ ಸೂಚನೆ ನರ್ಕಾರದ ಆರೋಪವಿಲ್ಲದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಸ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತಪ್ಪ (ನಾಗರ).—ಬತ್ತದ ಬೆರೆಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡುವಾಗ ಹೋದವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಕಡಮೆ ಬೆರೆಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ರೈತರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಬೆರೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಧಾನ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಹೋದ ವರ್ಷ ಇದ್ದ ಬೆರೆಯನ್ನೇ ನಿಗದಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಭಂವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಹೋದ ವರ್ಷ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಪದ್ಧತಿ ಪ್ರಕಾರ ವರ್ಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಆಯಾ ವರ್ಗಗಳನ್ನು ಅಂದಾಜಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಈ ವರ್ಷ ಒಕ್ಕಲುತನ ಇರಾಜೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರು ಬತ್ತದ ತಜ್ಞರು ಇದ್ದಾರೆಯೋ ಅವರ ಕಡೆಗೆ 177 ವರ್ಗಗಳ ಬತ್ತವನ್ನು ಕಳಿಸಿ ಅದು ಅವರಿಂದ ವರ್ಗೀಕರಣವಾಗಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ನರ್ಕಾರ ಅದಕ್ಕೆ ಬೆರೆಯನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿತು. ಹೋದ ಸಲ

ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹಳ ಒತ್ತಾಯದ ಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಬೆರೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಯಿತು. ಈ ಸಲ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸಿ ಅದರಂತೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನೇನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ (ಕೃಷ್ಣರಾಜಪೇಟೆ).—ಕೃಷ್ಣರಾಜಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ್ಯೂಸೆಕ್ ನಿರೀಗ ಸುಮಾರು 20 ಎಕರೆ ನಿರೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ನಾರಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ 50 ಎಕರೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಣೆಕಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ದುಡ್ಡು ಬರ್ಚು ಮಾಡದೆ ಮಣಿನ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ನೀರನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳು, ತ್ತಾರೆಯೇ, ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನೂತನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕೆಲಸ ಅವರು ಹೇಳುವಷ್ಟು ಸುಲಭವಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿ ಬರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಜಾಸ್ತಿ ಬರ್ಚಾಗುತ್ತದೆಂದು ಕೆಲ ಬಿಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಬರ್ಚುವುದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣನಿದ್ದಪ್ಪ (ತಿಪಟೂರು).—ಕಾಂಚೂರ್ ಬಂಡಿಂಗ್ ಹಾಕುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವಿಳಂಬವಾಗುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಿರುವ ಹಣ ಬರ್ಚಾಗಿದೆ. ಇದು ಬೇಕಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ ? ಮೈಸೂರ್ ಇರಿಗೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಹೊಸ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಬಾವಿಯನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ ತಕ್ಷಣ ಪಂಪ್ ಸೆಟ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ನೀರನ್ನು ಹೊರಕ್ಕೆ ಪಂಪ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ (ಬೇಲ್‌ಬಿಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ) ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಬಾವಿ ಕುನಿಯದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಬೇಗ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ? ಗಂಜಲ, ಸಗಣೆ ಮತ್ತು ಮಲ ಮೂತ್ರಾದಿಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಗೊಬ್ಬರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ? ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಗ್ರಾಂಟ್ ಆಫ್ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಟ್ಟು ಗೊಬ್ಬರ ತಯಾರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ? ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತಿ ತೆಗೆದು ಹಾಕುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಪಾನನಿರೋಧವು ಸಂಬಂಧಿಸಿಲ್ಲ ವಾದ್ದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಜವಾಬು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾಂಚೂರ್ ಬಂಡಿಂಗ್ ಬೇಕಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲಸ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಉತ್ತೇಜನವು ಮಾತುಗಳು. ಕಾಂಚೂರ್ ಬಂಡಿಂಗ್ ಕೆಲಸ ಸಹಸ್ರಾರು ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ ಏನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಸದಾ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಕೃಷ್ಣಶೆಟ್ಟಿ.—ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳು ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಜನವರಿಯಿಂದ ಜುಲೈ 31 ರವರೆಗೆ ಊರೊಳಗೆ 61 ಕೇಸುಗಳ ನಡೆದವು. ಮತ್ತೆ ರೈಲ್ವೆಯಲ್ಲಿ ಕೇರಳಕ್ಕೆ ಆಹಾರ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿದ 400 ಚಿಲ್ಲರೆ ಕೇಸುಗಳು ; ನಡೆದವು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಅವರ ಮೇಲೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ? ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತ ದಿಂದ ಹೊರಗಡೆ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳು ಹೋಗದ ಹಾಗೆ ಬಿಗಿಗೊಳಿಸಿ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರೆ ಆಗಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳು ಹೊರಗೆ ಹೋಗದಂತೆ ಬಾರ್ಡರ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕ್ರಮ ವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಫುಡ್ ಸೆಲ್, ಫ್ಲೈಯಿಂಗ್ ಸ್ಕ್ವಾಡ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಚೆಕ್ ಫೋನ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹಿಂದಿನ ಸಲ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಕೇರಳಕ್ಕೆ ಹೋಗು ತ್ತಿದ್ದಷ್ಟು ಈಗ ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಅಷ್ಟಿಷ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಅದೂ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಂಥ ಬತ್ತವನ್ನು ಕೇರಳಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಬೆರೆ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಮಾರಾಟಮಾಡಿ ಧಾನ್ಯ ಕಡಿಮೆ ಬೇಕುತದೆ ಎಂದು ಬೊಬ್ಬಾಟ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಕಡೆಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಸಲ ಒಮ್ಮೆಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈಗ ಕಟಾವಾಗಿರುವುದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಚೆಕ್‌ಫೋನ್ಸ್‌ಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ (ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರ).—ರಾಮನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕು ಹಳ್ಳಿಮಾಲ ದೋಡನೆಗೆ ಅಂದಾಜು ತಯಾರಾಗಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಈಗ ಕೈ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಅರ್ಕಾವತಿ ನದಿ ನೀರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲ ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಕೈ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಇಲ್ಲ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದರೆ ಜವಾಬು ಕೊಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ತಿರುಮಲ ದೇವರಾಯ (ಗಂಗಾವತಿ).—ಈ ವರ್ಷ ಬೇಸಿಗೆಯ ಬೆಳೆಯನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ತುಂಗಭದ್ರಾ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನಿಂದ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮುಂದಿನ ವಾರ ನಾನು ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಪುನಃ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಇ. ನಾರಾಯಣ ಗೌಡ (ಬಂಗಾರ ಪೇಟೆ).—ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳಿಗಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದ ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಹಣವಿದೆ. ಈಗ ಡಿವಿಷನಲ್ ಕಮಿಷನರವರು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಒಂದು ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು, ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ.—ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು, ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಇದ್ದಂಥ ಬಾವಿ ತೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಣ ಕೊಡುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಭೂ-ಅಡಮಾನ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಿದ್ದೇವೆ, ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ಕೊಡುವ ಹಣವನ್ನು ಐದು ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು. ಈಗ ಜಮೀನ್ ಅಡಮಾನ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಅಗುತ್ತಿರುವ ವಿಳಂಬ ನೀತಿಯನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಮನಗಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದ್ದು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರಸ್ಥವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಜಮೀನ್ ಅಡಮಾನ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮೂಲಕ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ನೇರವಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರವನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ತೊಡಕಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನದಲ್ಲಿದೆ. ನಾವು ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಬ್ಲಾಕ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫೀಸರನ್ನು ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಿಂದ ಕೆಲಸ ಸುಲಭವಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಒಂದು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ ಕೊಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಆಹಾರ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ ಆಹಾರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಸಂಶೋಧನೆ ಮಾಡಿದೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಜನಪ್ರಿಯಗೊಳಿಸಲು, deficiency augment ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ, ಸ್ವಾಮಿ ?

Mr SPEAKER.—Why has the Hon'ble member not mentioned it in his speech ?

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—I did mention, Sir.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಮೈಸೂರು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳು ಕೆಡದಂತೆ ಏನೇನು ಸಂಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅದರ ಉಪಯೋಗ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಿಂದೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಕೆರೆಗಳ ದುರಸ್ತಿ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೆರೆಗಳು ಮಳೆ ಬಾರದೆ ಖಾಲಿಯಾಗಿವೆ. ಇವತ್ತೂ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿನ ಹೂಳುಮಣ್ಣನ್ನು ತೆಗೆದು ಏರಿ ಮೇಲೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಜನಗಳು ಮಳೆ ಬಾರದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿನ ಹೂಳು ಮಣ್ಣನ್ನು ತೆಗೆದು ಏರಿ ಮೇಲೆ ಹಾಕುವುದರ ಮೂಲಕ ಜನಗಳಿಗೆ ಕೂಲಿ ಸಿಗುವ ಹಾಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಇದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ನೂಜನೆ. ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮನವಿ. ಅಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆಯೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಪಡಿಸಿದರೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಜನಗಳೂ ಆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ಪಟ್ಟರೂ ಜನಗಳು ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ನಾವು

ಇದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರ ಸಹಾಯವೂ ನಹ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಹೂಳು ಮಣ್ಣನ್ನು ಕೆರೆಗಳಿಂದ ತೆಗೆದು ನುಮ್ಮನೆ ಇರಬೇಕಾಯಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗಿ ಬರಬೇಕು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ (ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ).—ಪುಡ್ ರೀಸರ್ಚ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟಿನಲ್ಲಿ ಕಡಲೆಕಾಯಿ ಹಿಟ್ಟು, ಗಣಸು ಹಿಟ್ಟು ಮುಂತಾದುವುಗಳಿಂದ ಮ್ಯಾಕ್ರೋನಿ ಮತ್ತು ಸಿಂಟೆಟಿಕ್ ರೈಸ್ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಕಂಡುಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಯಾವ ಕಾರ್ಖಾನೆಯವರೂ ಡಾನ್ಟಿಯಾಗಿ ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಜನಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಲು ತಕ್ಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಅದು ಒಂದು ಸ್ವತಂತ್ರಯೂನಿಟ್ ಆಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಹಣ ಹಾಕಿ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಜನಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಶೆಟ್ಟಿ (ಚಿಕೋಡಿ).—ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಸಾಲ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಕೇವಲ ಕಡಿಮೆ ಜಮೀನುಗಳು, ಅಂದರೆ, 1-2-3-4 ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಇರುವ ರೈತರಿಗೆ ಆ ಒಂದು ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಕೊಳ್ಳೇಬೈರ್.—ಬತ್ತದಲ್ಲೆ ಯಾವ್ಯಾವ different quality ಇದೇ ಎಂಬುದನ್ನು paddy experts ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಆ ಒಂದು ಕ್ಯಾಟಗರಿ ಮೇಲೆ ಪ್ರೈಸನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಆ ವೆರೈಟಿಗಳು cost of productionಗೂ ಅದರ ಬೆಲೆಗೂ-ಇವೆರಡಕ್ಕೂ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೆನ್ನೇನಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಂಡು ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಷ್ಟೊಂದು ಹಣ ಹಾಕಿ ಒಂದು ಪ್ರಾಡಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್ ಕಮಿಟಿ ಎಂದು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅವರು ಕೊಟ್ಟ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಮೇಲೆ ನ್ಯಾಯವೆಂದು ನಾವು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಂತಹವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್ (ನರಗುಂದ).—ಆಹಾರ ಸಚಿವರಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ. ಈಗ ರಾಜ್ಯದ ಅನೇಕ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಇದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ನಾಲ್ಕು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಗೋಧಿ ಬಿತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಜಮೀನು ಹಸಿ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆಹಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ಆಗಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಮಾತು ಅಲ್ಲದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ರವಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಆಶೆ ಇತ್ತು. ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಳೆಯಾಗದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಅದು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪರದೇಶಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಪಾಂಚಕ್ಯ ಆಹಾರವನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸರಕಾರದವರು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಅಲ್ಲದೆ ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಗೊಡ್ಡೆನುಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥ ಜೋಳ ಮತ್ತು ಇತರ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳಿಗೆ ಹುಳುಹತ್ತಿ ನಾಶವಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನಾದರೂ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಎರಡನೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಮೊದಲು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಬೆಳೆಗೆ ನುಸಿ ಹತ್ತಿ ಹಾಳಾದರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲನೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಆಹಾರ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಿಂದ ತರಿಸಲು ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ. ಎಲ್. ನುಬ್ಬಮ್ಮ (ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು).—ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಮಲೆನಾಡು ಜಿಲ್ಲೆ. ಮಳೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಪೂರ್ತಿ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಮಲೆನಾಡು ಪಾಂಚಕ್ಯ ಇರ ತಕ್ಕ ಕೆರೆಗಳು ಮತ್ತು ನಾಲೆಗಳು ವರ್ಷಾನುಗಟ್ಟರೆಯಿಂದ ರಿಪೇರಿಯಾಗದೆ ಬೆಳೆಗಳ ನಾಶಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿವೆಯೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ? ಆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪ್ಲಾನ್ ತಯಾರುಮಾಡಿ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಎಲ್ಲ ಕೆರೆಗಳಾನಾದುರಸ್ತಾಗಿವೆಯೋ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕೊಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಧೈರ್ಯ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅಂತಹ ಸ್ಥಳಗಳಾವುವು ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಅಲ್ಲ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

Sri L. B. BIRJE.—[Marathi]

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಈಗ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎ. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್ ಅವರು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ. ಅಲ್ಲೂಮಿನಿಯಂ ಪೈಕ್ಟರಿ ಮಾಡ ಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ಬೇಕೆಂಬುದು. ಅದರ ಅಷ್ಟು ಭೂಮಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಮೈಲಿ ಅಥವಾ ಅರ್ಧ ಮೈಲಿ ಯೊಳಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಭೂಮಿ ಉಳಿಸಬಹುದು. ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಯವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಭೂಮಿ, ಹೆಚ್ಚು ಬೆರೆ ಬರತಕ್ಕ ದ್ದನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಮಿಕ್ಕಿದ್ದನ್ನು ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೂ ನಾವು ಚಲಿಕಾಸಿ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

Sri M. V. GHORPADE (Sandur).—Would Government give an indication as to whether they would consider the suggestion of supplying one tractor and one tubewell unit on loan to every block and what is the Government's policy regarding digging community wells and State Tubewells? May I ask a question to the Agriculture Minister as to what is the quantity of hybrid jowar, maize and bajra that he could assure in the State for the next kharif season or from the National Seed Corporation because hybrid quality is a significant thing. We in Sandur, have been able to increase production from the normal 6 to 8 quintals to more than 20 quintals. In my area we are able to get 26 quintals per acre. Therefore this is very important and I would like to know what is the capacity of the State to produce this hybrid jowar seed for the next khariff season and how much they can get from the National Seed Corporation?

11-30 A.M.

Sri S. NIJALINGAPPA.—Regarding hybrid jowar, it is unlimited. Within about 2 or 3 years we may be able to produce hybrid jawar or maize. About tractors, I cannot say definitely when it would be possible. We will try to see that in each area, whether it is a block or area, necessary machinery is given.

Sri B. D. JATTI.—Sir, the figures which I got from the Department state that 4,400 acres would be put under hybrid maize and jawar in the State. This means seeds to about 40,000 acres of maize and 10,000 acres of jawar could be given.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಚ್. ಲಕ್ಷ್ಮಣಯ್ಯ (ಬೇಲೂರು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ಅಭಾವ ವೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ರೆವೆನ್ಯೂ ಇರಾಖೆಯವರು ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿರುವುದು ಸರಿಯಷ್ಟೆ, ಆ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಾದ್ಯಂತ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇರಾಖೆಯವರು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಕೂಲಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಅದರ 5 ಭಾಗವಷ್ಟು ಕೂಲಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅಹಾರಧಾನ್ಯಗಳ ಧಾರಣೆವಾಸಿಗಳು ಜಾಸ್ತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಆ ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕೂಲಿ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಂದ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇರಾಖೆಯವರು ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ಏನು ರೇಟು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಅದೇ ರೇಟನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೂ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅದು ಸರ್ಕಾರದ ಆರೋಪವೆಂಬುದಿಲ್ಲ.

Sri M. R. PATIL (Hubli).—Is it a fact that the formula for the preparation of hybrid jawar seeds is known only to an American Firm or

company and without their help, these seeds cannot be prepared and have our own scientists from Agriculture Department made any attempt?

Sri B. D. JATTI.—Originally it was true that with the aid of an American firm all these seeds were prepared. Now our own agriculture forums and associations are preparing these seeds. Not only that, they have gone a step forward and they are thinking of nuclear seeds themselves in our own State.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ದೇವಯ್ಯ (ಮಂಡ್ಯ).—ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಲೆವಿ ಆರ್ಡರ್ ಏನಿದೆ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ 15 ದಿವಸಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಲೆಕ್ಕ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ 3 ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಲೆಕ್ಕ ಕೊಡುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಇದೀ ದೇಶಕ್ಕೇ ಆ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಈಗ ತಾವು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರೆಯುತ್ತೇವೆ. ಅವರು ಒಪ್ಪಿದರೆ ಅದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 512 ಬುಲೋಡ್ಜರುಗಳು ಇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆರೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಒಣಗಿ ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಹೂಳು ತಗ್ಗುವುದು ಬಹಳ ಚೀಪಾಗಿ ವರ್ಕ್ ಡಿಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ? ಮತ್ತು ಈಗ ಪಂಪು ಸೆಟ್ಸ್ ಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಅಶ್ವಶಕ್ತಿಗೆ 600 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಂತೆ ಒಂದು ಪಂಪುಸೆಟ್ ಗೆ 5 ಅಶ್ವಶಕ್ತಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾದರೆ 3 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಪಂಪು ಸೆಟ್ ಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಏರಿಸಿರುವುದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಕನ್ನಡಂ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಈಗ ಹೂಳು ತೆಗೆಸಬೇಕಾದ ಕೆರೆಗಳು ಸಾವಿರಾರು ಇವೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಈಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಧ್ಯವಾದ ಕಡೆ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆ. ಒಂದು ಅಶ್ವಶಕ್ತಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಗೆ 600 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಅದನ್ನು ಆರೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ರೈತರನ್ನು ಎಳೆಯುವಾಗ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಕಾನೂನಿನಿಂದ ಅನಾನುಕೂಲವೂ ಆಗಬಹುದು, ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲವೂ ಆಗಬಹುದು. ಅಂಥಾದ್ದು ತೊಂದರೆಗಳೇನಾದರೂ ಬಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬಂದು ನಮಗೆ ತಿಳಿಸಿದರೆ ನಾವು ಅದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ದೇವಯ್ಯ.—ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ನಾಲೆ ಕೆಳಗಡೆ ಇರತಕ್ಕ ಕೆರೆಗಳು ಬ್ರೇಚಾಗಿವೆ. ಈಗಿನ ನೀರಿನ ಅಭಾವದಲ್ಲಿ ಆ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ನಿಲ್ಲುವ ಹಾಗೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ ಆ ನೀರನ್ನು ಬಡವರಿಗೆ ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅಂಥಾದ್ದು ಯಾವುದು ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಶೀಲಾಬಾಯಿ ಪಿರಾಚಂದ್‌ಪಾ.—ಶರಾವತಿಯ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯು ಬಿಜಾಪುರಕ್ಕೆ ಬರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತೀವ್ರ ಗತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬಾಗೇವಾಡಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಯಾವಾಗ ಬರುತ್ತದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಯಾವಾಗ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸಲಕರಣೆಗಳು ಸಿಕ್ಕಿದ ತಕ್ಷಣ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಅಂತೂ ಆಮ್ಲ ಜಾಗೃತೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಶೆಟ್ಟಿ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಟೂರಿಸ್ಟ್ ವೆಲ್ತ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆ. ಧಾರವಾಡದ ಸಿಸ್ಟಂ ಬಂಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಜ್ಞರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದೆ. ಮತ್ತೆ ಒಂದೆರಡು ಕಡೆ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ ಇದೆ.

Sri R. S. HEGDE (Honnavar).—In view of the large number of Trainees being trained from the various Fisheries Centres in the State, the present boat building yard cannot meet the demand of launches. So, will the Government contemplate starting a small boat building yard in Honnavar and Bhatkal?

Sri S. NIJALINGAPPA.—It is a very good suggestion. Government is consulting many people who are in the know of these things and we are very anxious about taking up this work.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಸ್. ಹುರ್ರೋಟ (ಮುಂಡರಗಿ).—ಇನ್‌ಸೆಕ್ಯುಟಿವ್ ಸಲುವಾಗಿ ಸರ್‌ಫರ್, ಫದಮೆಂಟ್, ಎಂಡ್ರಿನ್, ಇವುಗಳನ್ನು ಕೆಳಿವರೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯ. ಇವುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣ ಗೌಡ (ವ್ಯವಸಾಯ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಅವುಗಳು ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಬರುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳು ಸಿಕ್ಕುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಈಗ ಕೆಲವು ಸುಸ್ಥಿಟ್ಯುಟ್‌ ತಯಾರು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಅಂದಾನಯ್ಯ (ಕುಣಿಗಲ್).—ಈಗ ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಅದಮಾನ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಮಿಷಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಆ ಕಮಿಷಿಯಲ್ಲಿ ಬಿ. ಡಿ. ಒ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಚೇರ್ಮನ್ ಮತ್ತು ಆಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಗಳನ್ನೂ ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಈ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಾನಿಧಿಪ್ಪ.—ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಪಂಪು ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಕೊಂಡುಕೊಂಡರೆ 400 ರೂಪಾಯಿ 500 ರೂಪಾಯಿ ಕಡಿಮೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪಂಪು ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಸಾಲ ಕೊಡುವುದರ ಬದಲು ದುಡ್ಡು ಸಾಲ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ? ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಖಾತೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ವಿಳಂಬವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ಬೇಗ ಎರಡು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಎರಡು ಸೂಚನೆಗಳು ಯೋಚನೆಗೆ ಆಹವಾಗಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಸ್. ಹುರ್ರೋಟ.—ಈಗ ಹೊಸಪೇಟೆಯಲ್ಲಿರುವ ಚಾಮುಂಡಿ ಕೆಮಿಕಲ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿರುವ ಸೂಪರ್ ಫಾಸ್ಫೇಟ್ ಏನಿವೆ ಆದನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಹೊರಗಡೆಯೂ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅದು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನಮ್ಮ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಹೊರಗಡೆ ಏನಾದರೂ ಹೋದರೆ ಅದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರೆ ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಸ್. ಹುರ್ರೋಟ.—ಅದು ಗುಜರಾತಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಬ್ಯಾನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದವರು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡೋಣ.

Sri N. O. SOMAJI—[Marathi]

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಶ್ರೀ ಸಾಮ್ವಿಯವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಬೊಂಬಾಯಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಭಾಗದ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟು ಸಮಿತಿಯವರು ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರ ಸಮ್ಮೇಳನ ಬಂದು ಈಚೆಗೆ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್ ಮಾಡಿದಾಗ ಅವರೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಸಿಮೆಂಟು, ಕಬ್ಬಿಣ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾದುದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಕೊಡಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ನಾವು ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಜಿ. ಲಂಗೇಗೌಡ (ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ).—ಕೆಲವು ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪೂರ್ವಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಾಗತ ಮಾಡಲು ಜಾಗವನ್ನು ಅಕ್ಕಿವರು ಮಾಡುವ ತೊಂದರೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದಾಗಿ ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗುವುದು ಕಷ್ಟ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾನಾದರೂ ಹೊಸ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕಂಡುಹಿಡಿದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಸುಲಭ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೇ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಸರ್ಕಾರ ತುಂಬಾ ಉಪಕ್ರಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಜಾಗವನ್ನು ಅಕ್ಕಿವರು ಮಾಡಲು ಹೋಗುವಾಗ ತಕರಾರುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಅರ್ಧವನ್ನು ತರುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೇ ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ತಕರಾರು ಮಾಡುವ ಜನಕ್ಕೆ ಇದು ಸಮಾಜದ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿದೆ ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವಿ. ಅಗ್ನಿ ಹೋತ್ರಿ (ಧಾರವಾಡ).—ಚ್ರಾಕ್ಷರು ಯೂನಿಟುಗಳ ರಿಪೇರಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಚ್ರಾಕ್ಷರುಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ರಿಪೇರಿಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವನ್ನು ಸರಿಮಾಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ವರ್ಕ್‌ಷಾಪನ್ನು ತೆಗೆದು ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿ ಸಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಿಂದ ನಮಗೆ ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಮಿಷನರಿಗಳೂ ಉಪಯೋಗವಾಗದೇ ಇರುವುದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಸಫೋರ್ಟ್ ಪ್ರೈಸ್ ಎಂದು ತಾವೇನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ಸರ್ಕಾರದವರ ಒಂದು ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿದರು. ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಮಾಡಿದರೆ, ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಏರಿತುರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು ಈಕ್ವಲೈಸೇಷನ್ ಫಂಡು ಎಂದು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಅದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೊಳ್ಳೆಬೈರವರ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತ ಆಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುವಂತಹ ನೀತಿ ಬಹು ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಟಗರಿವೈಸು ಎಂದು ಭತ್ತಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ 107 ತರದ ಭತ್ತಗಳಿವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ತರದ ಭತ್ತಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಯಾದ ಬೆಲೆ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡುವಾಗ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ತಜ್ಞರಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಇಷ್ಟೇ ಬೆಲೆ ವಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎನ್ನುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಹೋಲದ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ದರ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ರೀತಿ ಆರ್ಡರು ಹಾಗೂ ಬೆಲೆಯ ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನು ಪುನಃ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ರೈತರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ರಿಲ್ಯೆಫ್ ಕೊಡಿಸಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗತೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಖಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಸುಮ್ಮನೆ ಯಾವುದೇ ತರವಾದ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಈ ಸಾರಿ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಗಗಳಿರಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತು ಸುಮಾರು 177 ತರಹದ ಭತ್ತಗಳಿವೆ ಎಂದು ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ತಿಳಿದಂತಹ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರೇ ಇಲ್ಲಿ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿಯೇ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಮಾಡಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರವಾಗಿ ಇವು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ತಾವು ಹಾಗೂ ಇನ್ನಾರಾದರೂ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಅವನೂ ಕೂಡ ತಜ್ಞರ ಕಡೆಗೆ ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲು ಬೇಕಾದರೆ ಕಳುಹಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಈಗ ನಾಲ್ಕು ಕ್ಯಾಟಗರಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಇರಬಹುದು ಎಂದು ಅವರು ಕೊಟ್ಟ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರವೂ ಒಪ್ಪಿದೆ. ಅದರಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಪ್ರಕಟಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ತಾವೇನು ಈಗ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿರಿ ಅವನೂ ತಜ್ಞರ ಕಡೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರೇ ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ನಮಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮುಂದೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಸ್. ಹುರೋಟ್ಟಿ.—ಡ್ರಿಲಿಂಗ್ ಮಿಷಿನ್‌ಗಳನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ರೈತರಿಗೆ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ನಾರಾಯಣ ಗೌಡ.—ಡ್ರಿಲಿಂಗ್ ಮಿಷಿನ್‌ಗಳು ಭತ್ತ, ರಾಗಿ ಹಾಗೂ ಕಳ್ಳೇಕಾಯಿ ಇವಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇವೆ. ಇವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವ್ಯಾಪ್ತಾಂತ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ರಿಷರ್ಚ್ ಕೂಡ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರಬೇಕು. ಈಗ ಕೆಲ ಡ್ರಿಲಿಂಗ್ ಮಿಷಿನ್‌ಗಳು ತಯಾರಾಗಿವೆ. ಇವನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ರೈತರು ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

Sri M. V. GHORPADE.—The Hon'ble Minister has given us information that hybrid jowar seed is being sown on 100 acres which will be just sufficient for 10,000 acres of crop area. In a small taluk like my place itself which has 50,000 the area under crop is 30,000 acres. So, the State plan will be enough just for 1/3 of the taluk. In view of this, will the Government accept the gross inadequacy of this and does it consider the feasibility of setting up at least in each block one farm of 10 to 20 acres for hybrid seed which is easily possible with the collaboration of Rockefeller Foundation and National Seed Corporation. Unless this is done it will not touch even the fringe of the problem.

Sri G. NARAYANA GOWDA.—We will try to increase the units of production.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಕೊಳ್ಳೆಬೈರ್.—ಬತ್ತದ ಧಾರಣೆಯನ್ನು ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡುವಾಗ ಆ ಬೆಳೆಗೆ ಆಗತಕ್ಕ ಬರ್ಡೊಪೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಗವಾನಿಸಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿಗದಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅಥವಾ ತಪ್ಪು ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿಸಿ ಅದನ್ನು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ?

Mr. SPEAKER.—The first part of the question was answered and the last part does not arise.

Sri M. V. GHORPADE.—I wish to state on the Floor of the House that I have corresponded with the Rockefeller Foundation and the National Seed Corporation and they have agreed to help me to produce hybrid seed on my Sandur farm. If this is possible for an individual, surely it is possible for the State Government to take up 10 to 15 thousand acres in each block in co-operation with the Rockefeller Foundation and the National Seed Corporation. I would very much like the Chief Minister to tell whether he would consider this as a policy matter and examine it.

Sri S. NIJALINGAPPA.—I consider it extremely vital. Whatever is necessary, Government is going to accept with great humility.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವ ಮೂರ್ತಿ.—ಈಗಾಗಲೇ ಬಜಾರಿನಲ್ಲಿ ರಾಗಿ ಬೆರೆ ಕ್ಲಿಂಟಾಲಿಗೆ 100 ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರೈವೇಟ್‌ನನ್ನು ಕಂಟ್ರೋಲಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ರಾಗಿಯನ್ನು ಕ್ಲಿಂಟಾಲಿಗೆ 50 ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ ? ಈ ವಿಚಾರ ದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೀತಿಯೇನು ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆರೆಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡುವುದು ಸುಗ್ಗೀಕಾರದಲ್ಲಿ. ಆಗ ರೇಷ್ ಕಡಮೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸುಗ್ಗಿ ಕಳೆದ ಮೇಲೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಧಾನ್ಯಗಳ ಧಾರಣೆ ಏರುತ್ತದೆ. ಆಗ ನಿಗದಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಅಕ್ಕಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪಾಲಿಷ್ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಅಕ್ಕಿ ಇಳುವರಿ ಕಡಮೆಯಾಗುವುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಹಲ್ಲಿನಲ್ಲೇ 8-10 ಕೆ.ಜಿ. ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಪ್ರಾಡ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವರು ತಡೆಗಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥ ಅನುಮಾನ ಯಾರಿಗೂ ಇರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ದೇವ್ (ಗುಬ್ಬಿ).—ಈಗ ಎಲ್ಲ ನೋಡಿದರೂ ನೂಪರ್ ಫಾಸ್ಟೇಟ್ ಗೊಬ್ಬರ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ರೈಸೆನ್ಸ್ ಪಡೆದವರೇ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಅದರ ಬೆರೆ 4 ಆಣೆ ಇದ್ದು ಈಗ 4-5 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೇರಿದೆ. ಹಾಗೇ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಸಹಾನಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬತ್ತಿನ ಮಾದರಿ ಇದರಲ್ಲಿ ನೆನೆಸಿ ಹಾಕಿದರೆ ಅನೇಕ ರೋಗಾದಿಗಳು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಬೆಂಕ್ ಸರ್ವೆಟ್ ಕೂಡ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಏನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣ ಗೌಡ.—ಕೆಲವು ಕಡೆ ಜನರು ಕೊಳ್ಳಲು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೆಲವು ಸೊಸೈಟಿಗಳವರು ಅದನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾರಾಟ

ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಬೆರೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸದಂತೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಏಜನ್ಸಿ ಮೂಲಕ ಇದನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಒಕ್ಕಲುತನದವರಿಗೆ ಈಗ ಸಾಕಷ್ಟು ಬೀಜ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಬೀಜವನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿಮಾಡತಕ್ಕ ಫಾರಂಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಕ್ಕೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಅವು ಬೀಜವನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಅದು ಎಕನಾಮಿಕ್ ಹೋಲ್ಡಿಂಗುಗಳೂ ಅಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೇನು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣ ಗೌಡ.—ನಾನಾಗಲೇ ಇದರ ವಿಚಾರವನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ನೀಡ್ ಫಾರಂಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಲಾರೆ. ಆದರೆ ಸರಿಯಾದ ಜಾಗವನ್ನು ನೋಡುವ ಮಾದಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಫಾರಂಗಳಿವೆ. ಅಲ್ಲ ಸ್ವಲ್ಪ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರಬಹುದು. ಲಂಠವುಗಳನ್ನು ಬೇರೆಕಡೆಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಅವುಗಳನ್ನು ಎಕನಾಮಿಕ್ ಹೋಲ್ಡಿಂಗ್ ಯೂನಿಟುಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಜಮೀನನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು. ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್ ಕ್ರಮ ಕಾಲ ಹೆಚ್ಚು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ 50 ಎಕರೆಗಳಿಗೆ ಎಗಡಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಮಾಗ್ಡೇ (ಹಾವೇರಿ).—ಹೆಬ್ಬರಡ್ ಜೋಳ ತಯಾರಿಸುವುದಕ್ಕೇನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ? ಈಗಲೇ ಅದರ ಧಾರಣೆ ಕಿರೋಕ್ಟಿ 5 ರೂಪಾಯಿ ಇಷ್ಟು 8 ರೂಪಾಯಿಗಳಿ ಗೇರಿದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಖಾಸಗಿ ಜನರು ತಯಾರುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಅವರಿಗೇನು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣ ಗೌಡ.—ಬಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಖಾಸಗಿ ಜನರು ಇದನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಅವರಿಗೇನು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಜಿ. ಲಂಗೇಗೌಡ (ಎರೊಪಾಕ್ಷಪುರ).—ಬಿಜಾಪುರದಿಂದ ಚೆನ್ನಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಿತ್ತನೆ ಜೋಳ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕಷ್ಟು ಬೆಲೆಯಾಗುತ್ತದೆ ? ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಸಹಕಾರಸಂಘಗಳು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ನ್ಯಾಯವೇ ?

Sri B. D. JATTI.—I have replied to that; it appears that the member was not present then.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಗುರಡ್ಡಿ.—ನಮ್ಮ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ 100 ಚೀಲ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜ ಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದು ಚೀಲ ಕೂಡ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚಿನ್ನಿಂಗ್ ರ್ಯಾಬೋರೇಟರಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸ ತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ?

Mr. SPEAKER.—That is answered by the Hon'ble Minister for Food. Now, shall I take it that the Resolution has the unanimous support of the House. (Several voices : Yes, Sir I take it that the resolution is passed subject to one little procedural defect that I have not called upon Sri Siddiah to reply.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಅಚ್ಚುಹಾಕಿಸಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ಸಲಹೆಗಳಿಗೆನು ಕ್ರಮಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅದರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ನಮೂದಿಸಿ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

Mr. SPEAKER.—There is already a committee to go into the assurances made on the Floor of the House. How can I constitute another committee ?

Yesterday, some of the members wanted to know whether they could leave conveniently on the 21st instant. So, the question is how far we will be able to transact all the business brought before us by day after tomorrow. I would like to have little assistance in this behalf from any of the Ministers. I should like to know whether any Bills or fiscal laws should be given priority on the agenda to be fixed for tomorrow.

Now I will put the Resolution to the House.

(MR. SPEAKER)

The question is :

"That this House recommends to the Government that they should take all measures to step up food production and to prevent any scarcity in the State at any time."

The Motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—The House will now adjourn and will reassemble at 3 P.M.

The House adjourned for recess at Twelve of the Clock and reassembled at three of the Clock.

[MR. SPEAKER in the Chair.]

STARRED QUESTIONS

(to which oral answers were given) (*contd.*)

Revenue collected by Ex-Sanitary Board of K. G. F.

*Q.—11. Sri S. RAJAGOPAL (K. G. F.).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the total revenue collected through various taxes by ex-Sanitary Board of K. G. F. during last 3 years ;

(b) the taxes due to be collected ;

(c) the revenue expected after the present Town Municipal Council comes into force ?

A.—Sri R. M. PATIL (Minister for Development, Panchayat Raj and Municipal Administration).—

(a) The total revenue receipts are as follows :

Year	Collection Rs.
1962-63	4,41,074
1963-64	4,09,407
1964-65	5,09,259

(b) Rs. 1,27,787 as on 31st March 1965.

(c) Rs. 4,09,000 as per statement appended.